

CENJA

ZIVLJENJSK

2000

TE

16. - 22.

TRAVNÍČEK

1/2000

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc-Pahernik, nacionalna koordinatorica TVU, mag. Maja Korošak, urednica

Oblikovanje: David Fartek

Prelom: Tina Prinčič

Tisk: Tiskarna Štok

Naslov uredništva:

Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 584 25 60

Telefaks: 01 524 58 81

Elektronska pošta: zvonka.pangerc@acs.si

Spletna stran: www.acs.si/tvu

Naklada: 2.800 izvodov

ISSN 1408-6571

April 2000

TVU-Novičke so informativni bilten izvajalcev izobraževanja in učenja v Sloveniji, ki jih združuje zanimanje za projekt Teden vseživljenjskega učenja in aktivno sodelovanje v njem. Bilten je namenjen obveščanju o pripravljalnih, temeljnih, spremljajočih in sklepnih dejavnostih Tedna, spodbujanju in koordiniranju sodelujočih ter izmenjavi njihovih izkušenj.

Tokrat preberite:

Pripravljamo se na Teden vseživljenjskega učenja 2000

Teden vseživljenjskega učenja bo letos jubilejni – peti po vrsti. V prvem TVU, organiziranem v 'letu vseživljenjskega učenja' (Evropska pobuda, 1996), je sodelovalo 59 prirediteljev, največ jih je bilo iz vrst organizacij, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih. Leta 1999 je bilo prirediteljev TVU že 374, pri čemer navdušujeta tako porast njihovega števila kot tudi raznovrstnost sodelujočih. Dokazujeta, da TVU dejansko nagovarja vse generacije in osvetljuje vlogo učenja na najrazličnejših področjih javnega in zasebnega življenja.

Glavni nosilec projekta je že vsa leta Andragoški center Slovenije, ki organizira strokovne in slovesne prireditve na državni ravni, ob tem pa opravlja konceptualne naloge, daje pobude in koordinira sodelujoče. Štiriletne izkušnje kažejo, da se med prireditelje Tedna uvrščajo organizacije, društva, skupine in posamezniki, ki snujejo, organizirajo, izvajajo, podpirajo, promovirajo... učenje in izobraževanje v svojih okoljih, pa najsi bo to njihova temeljna ali pa stranska dejavnost, poklicna, prostovoljska ali ljubiteljska. Prireditelji iz iste občine ali regije se med seboj povezujejo in nastopajo usklajeno, čeprav na različnih vsebinskih področjih. Dopolnjujejo se v tem, da ne le v času Tedna temveč tudi pred njim in po njem, ne le v formalnih temveč tudi v neformalnih okoljih, ne le privilegiranim slojem temveč vsemu prebivalstvu v vseh življenjskih obdobjih... ponujajo pisano paletu priložnosti, da posameznik z učenjem stopi na pot nenehnega preseganja kakovosti svojega življenja. Prireditelji TVU s predstavitenimi, izobraževalnimi, informativno-svetovalnimi in družabnimi dogodki na državni in krajevni ravni približujejo učenje in izobraževanje najrazličnejšim ciljnim skupinam in tako prispevajo svoj delež k pospeševanju kulture učenja v Sloveniji.

TVU 2000, ki bo potekal od **16. do 22. oktobra 2000**, temelji na že uveljavljeni zasnovi, opredeljeni v strateškem načrtu TVU iz leta 1998 in izpopolnjeni z izkušnjami tistih, ki so v preteklih štirih letih že sodelovali. Z letošnjo zamislijo Tedna bi radi čim bolj seznanili strokovno in najširšo javnost ter vse simpatizerje TVU povabili k sodelovanju, zato v prvi številki TVU-Novičk 2000, skupnem biltenu vseh prijateljev TVU, predstavljamo preliminarni načrt, ki pomeni vnovično konkretizacijo sedaj že dobro znanega in uveljavljenega modela TVU ter opredelitev pripravljalnih, temeljnih, vzporednih in sklepnih dejavnosti Tedna. Te potekajo vse leto z namenom, da k 'prazniku učenja' pritegnemo čim več Slovencev - bodisi v vlogi organizatorjev bodisi v vlogi dejavnih obiskovalcev prireditev.

Dozdajšnje izpeljave Tedna vseživljenjskega učenja so upravičile vsakoletni sklep Vlade Slovenije, da gre za projekt nacionalnega pomena, letos pa si bomo še posebej prizadevali za to, da bi se dejavnije vključila nekatera premalo zastopana

območja v Sloveniji. Poleg tega bo imel TVU 2000 zelo vidno mednarodno razsežnost, saj bo Slovenija z njim sodelovala v prvem Mednarodnem tednu učenja odraslih, ki ga bodo na pobudo Združenih narodov odprli 8. septembra na svetovni razstavi EXPO v Hannoveru. Mednarodna pa bo tudi udeležba na četrtem andragoškem kolokviju, osrednji strokovni prireditvi TVU 2000 na državni ravni, kjer bo beseda tekla o pismenosti.

Teden vseživljenjskega učenja bo tudi letos trajal sedem dni, izkušnje pa so nas naučile, da nekateri organizatorji iz različnih razlogov svojih prireditev s predlaganim terminom ne morejo uskladiti, zato jih izpeljujejo nekaj dni pred ali po objavljenih datumih, pri tem pa uporabljajo skupno vizualno promocijsko gradivo TVU. Tudi takšne prijave dejavnosti so dobrodošle, saj z ničimer ne želimo ovirati izpeljave strokovnih, izobraževalnih, promocijskih, informativno-svetovalnih in drugih dogodkov, s katerimi se poudarja vtakanost učenja v vsa okolja in vsa življenjska obdobja.

Tradicionalni sestavni del TVU je tudi podeljevanje priznanj in nagrad za posebne učne dosežke. Andragoški center Slovenije jih podeljuje za področje izobraževanja odraslih, na kar opozarjamo v posebnem prispevku in vabimo k pravočasnemu izpolnjevanju prijav kandidatov za priznanje.

Med novostmi letošnjega TVU omenimo novo celostno grafično podobo TVU, ki jo ustvarja eden od treh nagrajenih udeležencev lanskega natečaja, David Fartek, dijak 4. letnika Srednje šole za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani. Novi logotip in nekateri drugi elementi celostne grafične podobe TVU že krojijo videz TVU-Novičk, ki so pred vami, v bližnji prihodnosti pa bodo zaživel tudi na plakatu TVU in na drugem vizualnem promocijskem gradivu. Kot vsa leta doslej je logotip na voljo tudi vsem prirediteljem TVU za pripravo lastnega promocijskega gradiva.

Prva izdaja TVU-Novičk je torej v celoti namenjena animiranju slovenske javnosti, da se vsak po svojih močeh, interesih in usposobljenosti pridruži gibanju TVU. Naj povemo podatek, da je med lanskimi prireditelji Tedna kar 70 % takih, ki so sodelovali v vseh štirih manifestacijah. Pri njih se je oblikovalo spoznanje, da ni smiselno večati obsega prireditev, temveč da je treba prisluhniti potrebam okolja in časa, v katerem živimo, ter več pozornosti nameniti kakovosti, inovativnosti, izvirnemu pristopu ter povezovanju prireditev v harmonično celoto.

Vsekakor pričakujemo, da se bo tudi letos število prirediteljev in njihovih dogodkov povečalo. V drugem delu TVU-Novičk zato objavljamo nekaj pričevanj lanskih prirediteljev z namenom, da prikažemo primere dobre prakse in vse zainteresirane spodbudimo, da poskusijo tudi svoje dejavnosti umestiti v letošnji Teden in jim tako dodati praznični pridih.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS

Razpis za prijavo dejavnosti v Tednu vseživljenjskega učenja 2000

Na temelju preliminarnega načrta TVU 2000 (dokončen postane s potrditvijo Vlade Slovenije) objavljamo razpis za prijavo dejavnosti, ki teče od **3. maja do 6. septembra 2000**. V tem času vas vabimo, da zasnujete vaše prireditve, kar se da natančno in v skladu z navodili **izpolnete priloženo prijavnico** ter tako postanete član velike družine prirediteljev Tedna vseživljenjskega učenja v Sloveniji.

Pravočasno oddane napovedi prireditev bodo upoštevane v tiskanem in internetnem koledarju prireditev TVU 2000, v poročilu in analizi TVU 2000, sporočilih za javnost in podobno. Za koledar so pomembne kar se da natančne navedbe o temi, kraju in času izpeljave, prav tako pa vabimo izvajalce, da v opombah na privlačen način opredelijo vsebino dogodka in tako vzbudijo zanimanje ljudi za prireditve. Najavite lahko tudi nastope v javnih medijih, ki so vnaprej jasno opredeljeni, sicer pa so te informacije pomembnejše v fazi analize TVU. Da jih boste lahko zagotovili, vas prosimo, da sproti zapisujete osnovne podatke o prispevkih v javnih občilih, kot so naslov prispevka, naziv medija, datum izpeljave in drugo.

Pomembni so tudi podatki o potrebah po skupnem promocijskem gradivu, ki nam bodo omogočili določitev primerne naklade plakatov in koledarja prireditev ter razpošiljanje skupnih promocijskih elementov.

O tem, kdo so dozdajšnji izvajalci Tedna na državni in krajevni ravni in s kakšnimi prireditvami privabljajo občane ter jih navdušujejo za učenje, smo vsako leto obširno poročali, nazadnje v TVU-Novičkah šte. 3/1999 (Poročilo in analiza TVU 1999). Vsem tistim, ki vas bo naše letošnje povabilo spodbudilo k sodelovanju, pa si ne znate predstavljati, kako bi se umestili, naj navedemo nekaj primerov prireditev in dogodkov TVU, s katerimi izvajalci in udeleženci prestopajo krajevne, generacijske, statusne in druge meje, da bi se združili v manifestaciji svoje predanosti učenju.

V okviru TVU so najpogostejši predstavitevni dogodki, katerih vsebine so zelo pestre: od predstavitev formalnih srednje- in visokošolskih izobraževalnih programov, do računalniških programov, metod učenja tujih jezikov, dejavnosti študijskih krožkov, borz znanja, središč za samostojno učenje, naravovarstvenih vsebin, projektov za ohranjanje naravne in kulturne dediščine, načinov spodbujanja osebne razvoja, zdravega življenja in podobno. Med predstavitevni dejavnostmi zavzemajo posebno mesto tiste, ki pritegujejo obiskovalce k sodelovanju; omenimo le nekatere: delavnice oblikovanja keramičnih izdelkov, slikanja na steklo ali svilo, klekljanja, rezbarjenja, likovne, glasbene in računalniške delavnice, kreativne delavnice za starejše in za otroke, praktične preizkušnje znanj in sposobnosti,

testiranja, pogovori v tujih jezikih, organizirane razprave, omizja, predavanja z diskusijo na temo iskanja zaposlitev, samozaposlovanja, podjetništva..., srečanja, demonstracije kakovostnejših načinov življenja, učenje raznih spretnosti, na primer orientalskih plesov. V tretjo skupino dejavnosti pa se uvrščajo spremljajoče prireditve, kot so slavnostna odprtja Tedna, odprtja borz znanja, središč za samostojno učenje, odprtja novih učnih prostorov, družabni in kulturni dogodki, predstavitve knjig in drugih publikacij, literarni večeri, koncerti, srečanja ob besedi in glasbi, lutkovne igrice, sprejemi, podelitve priznanj, tiskovne konference, klubski sestanki, degustacije, ogledi znamenitosti, izleti, tekmovanja, športne tekme, seje občinskega sveta in podobno. Vse bolj se v Tednu uveljavlja informativno-svetovalna dejavnost, iz leta v leto pa se pogloblja tudi vloga javnih medijev, ki ne ostajajo več na ravni golega poročanja o TVU, temveč so njihovi prispevki vsebinski in angažirani, namenjeni obveščanju in ozaveščanju občanov ter celo svetovanju.

Našteti so le nekateri primeri, sicer pa velja načelo, da ustvarjalnosti in iznajdljivosti v TVU niso postavljene nikakršne meje. Šteje vsaka zamisel, da jo je le mogoče uvrstiti v široki pojem vseživljenjskega učenja, ki poteka v izobraževalnih ustanovah in zunaj njih, v posebnih okoliščinah ali v vsakdanjem življenju vseh generacij.

Naj na tem mestu že kar vnaprej odgovorimo na pogosto vprašanje o tem, kdo financira dejavnosti v TVU na krajevni ravni. Dozdajšnji izvajalci so Teden sprejemali kot priložnost za promocijo svoje dejavnosti in ga zelo zavzeto izpeljevali tudi zunaj svojih službenih programov in obveznosti ter z lastnimi sredstvi. Poleg tega naložbenega vidika je pri izvajalcih zaslediti tudi pristno veselje in navdušenje nad tovrstnim delovanjem v javno dobro, kar pri udeležencih povzroča podobno navdušen odziv. V štirih letih se je uveljavilo tudi povezovanje izvajalcev v občinah in regijah, z usklajenimi nastopi so se lažje potegovali za moralno pa tudi finančno podporo v lokalnih skupnostih. Kar zadeva financiranje njihovega nastopa v TVU so izvajalci torej v veliki meri prepuščeni samim sebi, čeprav si Andragoški center v sodelovanju z Nacionalnim odborom za TVU, organiziranim pri Ministrstvu za šolstvo in šport, prizadeva pri upravnih organih doseči posluš za prireditve pa tudi zagotavljanje finančnih virov za promocijske dejavnosti v zvezi z učenjem, to zadeva zlasti proračunska sredstva na ravni občin.

Toliko za zdaj. Nadaljnje informacije glede prijavljanja dejavnosti v Tednu vseživljenjskega učenja 2000 lahko dobite v Andragoškem centru Slovenije, kjer deluje Delovna skupina za pripravo in izpeljavo TVU. Nacionalna koordinatorica TVU 2000 – Zvonka Pangerc Pahernik sem vam na voljo po telefonu (01) 5842 567 ali po elektronski pošti zvonka.pangerc@acs.si, sveže informacije ter prijavnico pa lahko najdete tudi na spletnih straneh TVU: www.acs.si/tvu

mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS

Načrt TVU 2000, sprejet na seji Nacionalnega odbora TVU

Po štirih letih se je Teden vseživljenjskega učenja uveljavil kot vseslovenska prireditev, ki povezuje raznovrstne izvajalce izobraževanja in učenja v Sloveniji ter udeležence vseh generacij, s tem pa pomaga pri uveljavljanju koncepta in prakse vseživljenjskega učenja v naši družbi. Promocija vseživljenjskosti učenja, ki je osrednji namen Tedna, pomembno prispeva k:

- razbijanju utvar, da je dovolj dolgo in kakovostno izobraževanje v šoli "večvredno" in da nam odpira vse poti v življenju. Res je izobraževanje v mladosti v šolah izjemno pomembno, in to predvsem zato, ker nam daje dovolj znanja in usposobljenosti za to, da lahko po končanem šolanju izrabimo vse sposobnosti v nas in vse priložnosti okoli nas za nenehno učenje za opravljanje poklicev in za našo duhovno rast. Če tega temeljnega znanja v šoli ne pridobimo, je to lahko velika ovira za učenje in kar veliko truda je potrebnega, da to oviro kasneje odstranimo. Z učenjem jo seveda lahko. Torej je izobraževanje v šoli le "velika priprava" na učenje vse življenje. In še to: ta priprava se začne že v predšolskem šolskem obdobju; na to, kako pomembna je ta razsežnost, pa opozarja TVU;
- celovitemu prikazu raznolikosti izobraževalnih vsebin, oblik in virov učenja. Tako TVU razbija še eno utvaro: da so za večanje ekonomske in tudi družbene moči pomembne izobraževalne vsebine, s katerimi razvijamo le eno razsežnost človekove osebnosti. To naj bi bile umske zmogljivosti ali veščine, ki jih potrebujemo na delovnem mestu; TVU pa pokaže na razvitost in pomen vseh izobraževalnih vsebin v različnih organizacijah in skupinah ljudi, s katerimi razvijamo tudi naše duhovne, čustvene in estetske zmogljivosti za vse vloge, ki jih opravljamo v svojem življenju. Torej učenje v različnih okoljih ob široki paleti vsebin za to, da bomo znali živeti in ustvarjati skupaj boljši danes in jutri v družini, v vsakdanjem okolju, na delovnem mestu in v sodelovanju z drugimi narodi;
- uveljavljanju učenja, ki ni le ekonomska dobrina ampak vrednota sama po sebi. Poleg tega je za mnoge ljudi Teden edina ali redka priložnost, da v svojem okolju predstavijo učne aktivnosti in se iz "brezimnosti" preselijo v središče zanimanja strokovne in medijske javnosti: s svojim zgledom navdušijo druge ljudi za učenje, njihova samopotrditev pa je tudi motiv za lastno nadaljnje učenje.

Spodbudni podatki - v letu 1996 59 izvajalcev in okrog 500 prireditev, v letu 1997 137 izvajalcev in blizu 1.000 prireditev, v letu 1998 267 izvajalcev in blizu 1.500 prireditev, v letu 1999 pa že 374 izvajalcev in 1.900 prireditev - nam utrujejo

prepričanje, da mora Teden ostati vsakoletna prireditev in stalen projekt nacionalnega pomena.

V letu 2000 bo Andragoški center v sodelovanju z Nacionalnim odborom za pripravo TVU ter z izvajalci na državni in krajevni ravni to prireditev izpeljal jubilejno. S TVU 2000 pa bomo prispevali tudi slovenski delež k prvemu Mednarodnemu tednu učenja odraslih, ki se bo na pobudo Združenih narodov začel 8. septembra 2000 ob odprtju svetovne razstave Expo v Hannoveru.

Načrt TVU 2000, ki bo potekal od **16. do 22. oktobra 2000**, temelji na že uveljavljeni zasnovi. Prireditev bo trajala sedem dni. Prvi dan bo namenjen slovesnemu odprtju Tedna in podelitvi državnih priznanj, drugi dan pa slovesnim odprtjem na krajevni ravni; od tega dne pa vse do konca tedna bodo potekale raznovrstne predstavitvene, izobraževalne, spremljajoče in informativno-svetovalne prireditve na obeh ravneh.

Načrt TVU 2000 obsega pripravljalne, temeljne, vzporedne in sklepne dejavnosti, ki potekajo vse leto.

★ **Pripravljalne dejavnosti**

Pripravljalne dejavnosti TVU 2000 bodo temeljile na priporočilih, objavljenih v **poročilu in analizi** lanskega Tedna vseživljenjskega učenja. Gradivo bo predlagano v sprejem Nacionalnemu odboru za pripravo TVU in posredovano Vladi, ki je bila pokroviteljica projekta. Poročilo in analiza TVU '99 sta v slovenščini izšla v TVU-Novičkah številki 3/1999 in bila razposlana na 2.500 naslovov v državi. Za mednarodno promocijo Tedna (v angleščini Lifelong Learning Week oziroma LLW) pa je gradivo izšlo v LLW-Novičkah številki 1/2000, ki so skupaj s spomladansko izdajo angleških Novič nagovorile 1.100 prejemnikov po vsem svetu.

★ **Načrtovanje TVU**

Načrt Tedna vseživljenjskega učenja 2000 je letna izpeljava strateškega načrta TVU, sprejetega junija 1998. Glede na realne možnosti bo načrt Tedna vseživljenjskega učenja 2000 obogaten s pridobljenimi izkušnjami, spoznanji, kritičnimi stališči in predlogi do zdaj sodelujočih. Načrt bo predlagan v sprejem Nacionalnemu odboru za pripravo TVU in posredovan Vladi s prošnjo, da tudi letos prevzame pokroviteljstvo nad projektom. Na načrtovanje TVU 2000 bo pomembno vplivalo dejstvo, da bo na pobudo Združenih narodov letos prvič organiziran Mednarodni teden učenja odraslih. Slovenija se bo vanj vključila s svojim konceptom TVU, hkrati pa bo sodelovala na odprtju Mednarodnega tedna, 8. septembra 2000, v skladu z napotki, ki jih bo dobila od mednarodne delovne skupine, ki ta dogodek pripravlja.

Rok za pripravo načrta TVU 2000: marec 2000.

★ Obveščanje, spodbujanje in usklajevanje izvajalcev

Obveščanje o pripravah na letošnji Teden vseživljenjskega učenja bo kot do zdaj potekalo predvsem prek TVU-Novičk. Te so informativni bilten izvajalcev izobraževanja in učenja ter vseh drugih organizacij, institucij, skupin in posameznikov v Sloveniji, ki jih projekt zadeva in zanima. V pripravljalnem obdobju predvidevamo izdajo treh števil TVU-Novičk:

- TVU-Novičke števil. 1/2000 (april 2000); osrednje teme: načrt TVU 2000 in vabilo k prijavi dejavnosti v TVU 2000 (prijavnica), objava razpisa za podelitev priznanj Andragoškega centra za posebne dosežke pri učenju odraslih ter objava pričevanj izvajalcev TVU '99;
- TVU-Novičke števil. 2/2000 (september 2000); osrednja tema: zadnje informacije o pripravah na TVU 2000;
- TVU-Novičke števil. 3/2000 (oktober 2000); osrednja tema: predstavitev dobitnikov priznanj Andragoškega centra Slovenije za izjemne dosežke pri učenju odraslih.

V mesecih, ko TVU-Novičke ne bodo izšle, bomo javnost obveščali s pomočjo okrožnic, rednih izdaj Novičk, predstavitvenih strani TVU (naslov: www.acs.si/tvu) in v osebnih stikih članov Delovne skupine za pripravo TVU 2000 s tistimi, ki jih sodelovanje v Tednu zanima.

Načrtujemo vsaj en sestanek izvajalcev TVU 2000, ki bo priložnost za izmenjavo zamisli in dilem, posredovanje napotkov in distribucijo promocijskega gradiva (predvidoma 14. septembra 2000).

Obveščanje najširše javnosti z namenom popularizacije Tedna ter obveščanje strokovne javnosti bo potekalo tudi v sodelovanju z javnimi mediji.

Spodbujanje koordinatorjev na državni ravni pa bo letos prvič potekalo tudi preko parlamentarnih odborov na posameznih področjih.

★ Medijska promocija Tedna vseživljenjskega učenja

V pripravljalnem obdobju TVU 2000 bomo predstavnike javnih medijev vabili na prireditve, na katerih bo Teden predstavljen, jih sproti obveščali o poteku priprav in poskušali doseči čimveč objav še pred začetkom Tedna. Delo z mediji bo potekalo po načrtu promocije za leto 2000, ki predvideva aktivnejše in ustvarjalnejše načine vključevanja javnih medijev, namenjenih najširši, strokovni in drugim ciljnim javnostim, v pripravo Tedna.

★ **Druga promocija Tedna vseživljenjskega učenja**

Da bi čim širšo javnost ozavestili glede pomena TVU in strategije vseživljenjskega učenja, ki jo projekt promovira, in da bi potencialne izvajalce Tedna dovolj zgodaj opozorili na vseslovenski praznik učenja ter jih spodbudili k sodelovanju, načrtujemo sodelovanje na nekaterih prireditvah, ki so tematsko povezane s Tednom. Na teh prireditvah bomo predstavili koncept Tedna in vabili udeležence k sodelovanju.

Tudi letos bomo povabili k sodelovanju vse župane slovenskih občin, jih prek TVU-Novičk sproti obveščali o poteku projekta in se v osebnih srečanjih s predstavniki lokalnih uprav zavzemali za to, da bi izvajalcem na svojem območju zagotovili moralno in gmotno podporo, jih spodbujali, koordinirali, v samem Tednu pa aktivno sodelovali pri odpiranju in izpeljavi prireditev. Prizadevali si bomo, da bi iz regij, v katerih je TVU najmanj zaživel, pridobili k sodelovanju vsaj tri občine.

Druga ciljna skupina, ki ji bo v pripravljalnem obdobju Tedna namenjena posebna pozornost, so slovenska ministrstva, ki jim bomo pisno in v osebnih srečanjih ponovno predlagali, naj Teden prepoznajo kot priložnost za predstavitev in pospeševanje razvoja znanja na področjih, za katera so pristojna. Posebne aktivnosti načrtujemo v Ministrstvu za okolje in prostor in Ministrstvu za malo gospodarstvo in turizem, z namenom, da bi ti dve ministrstvi prevzeli koordinacijo prireditev za svoji področji.

S promocijskimi dejavnostmi TVU 2000 si bomo prizadevali zagotoviti sponzorje, druge partnerje in 'prijatelje' Tedna vseživljenjskega učenja.

Rok za izpeljavo promocijskih dejavnosti: januar – september 2000.

★ **Skupno predstavitveno gradivo TVU 2000**

Skupno predstavitveno gradivo TVU 2000 bodo:

- dva **plakata**, pripravljena na temelju nove celostne grafične podobe Tedna. Prvi plakat - z logotipom in nazivom Teden vseživljenjskega učenja 2000 - bo ponovno skupni imenovalec oziroma zaščitni znak prireditev širom po Sloveniji. Drugi plakat – s podobno grafično zasnovo, a z zabrisano podobo - pa bo omogočal izvajalcem, da bodo vanj vpisali svoje prireditve. Naklada bo določena v skladu s prijavi in potrebami izvajalcev ter s promocijskim načrtom TVU na državni ravni;
- **koledar prireditev** s seznamom vseh sodelujočih. Koledar bomo distribuirali prijavljenim izvajalcem, v skladu s promocijskim načrtom TVU pa tudi najširši javnosti;

- **logotip TVU 2000** v različnih formatih, primernih za nadaljnjo grafično obdelavo in pripravo promocijskih gradiv na krajevni ravni;
- v skladu s pridobljenimi finančnimi sredstvi si bomo prizadevali razviti še drugo skupno promocijsko gradivo.

Rok za pripravo plakatov TVU 2000: junij 2000.

Rok za pripravo koledarja prireditev TVU 2000: 14. september 2000.

Teden vseživljenjskega učenja s pomembnejšimi podatki o dozdajšnjih štirih izpeljavah ima svojo predstavitevno stran v **internetu**, in sicer na naslovu www.acs.si/tvu. V pripravljalnem obdobju bomo spletne strani posodabljali, dajali informacije o pripravah na TVU 2000 in komunicirali z obiskovalci predstavitevni strani. Načrtujemo tudi izdelavo internetnega koledarja prireditev TVU, ki bo omogočal vnašanje podatkov o prireditvah prek interneta, v času TVU pa tudi brskanje po koledarju.

★ Priznanja Andragoškega centra Slovenije

V TVU 2000 bomo ponovno podelili priznanja Andragoškega centra posameznikom, skupinam in organizacijam za posebne dosežke pri razvijanju in pospeševanju učenja in izobraževanja odraslih ter uveljavljanju načel in strategije vseživljenjske učenja v Sloveniji.

V TVU-Novičkah in v nekaterih javnih medijih bomo v aprilu objavili razpis o zbiranju predlogov za dobitnike priznanj Andragoškega centra za leto 2000, ki po svojih dosežkih pri učenju, pri bogatitvi lastnega znanja ali znanja drugih pomembno izstopajo.

Trajanje razpisa za pridobitev kandidatov za priznanja ACS: 3. maj do 3. junij 2000.

V letošnjem letu bomo predlagali strokovnemu svetu za izobraževanje odraslih, da prevzame nosilstvo za podeljevanje priznanj za posebne dosežke pri razvijanju in pospeševanju učenja odraslih. V ACS pa bomo začeli s pripravami za podeljevanje nagrad za dodiplomske in podiplomske naloge, ki pomembno vplivajo na razvoj teorije in prakse vseživljenjskega učenja.

★ Dejavnosti v Tednu

V dneh od 16. do 22. oktobra bodo izvajalci TVU 2000 v svojih okoljih organizirali številne prireditve in tako izrabili priložnost za:

- predstavitev in informiranje o svojih dejavnostih,
- za ozaveščanje najširše in strokovne javnosti o pomembnosti in potrebnosti nenehnega izobraževanja in učenja ter za
- počastitev učnih uspehov.

Med prireditve Tedna bomo šteli tudi tiste, ki bodo iz objektivnih razlogov potekale nekaj dni pred ali po objavljenem terminu, če bodo prijavljene in če jih bodo izvajalci zaznamovali s skupnim promocijskim gradivom Tedna.

★ **Prireditve na državni ravni**

Na državni ravni se bodo prireditve začele v ponedeljek, 16. oktobra, z novinarsko konferenco in slovesnim odprtjem Tedna. Med slovesnostjo bodo podeljena priznanja Andragoškega centra Slovenije 2000 posameznikom, skupinam in organizacijam za posebne dosežke pri učenju in/ali promoviranju koncepta vseživljenjske učenja.

V Andragoškem centru bomo v letu 2000 organizirali četrti, tokrat mednarodni andragoški kolokvij na temo *Pismenost, participacija in družba znanja*. Njegov namen bo osvetliti razvojni zaostanek Slovenije na področju izobraženosti in pismenosti odraslega prebivalstva v primerjavi z razvitimi evropskimi državami in nekaterimi srednjeevropskimi državami. Na kolokvij bomo povabili priznane tuje in domače strokovnjake, med njimi dr. Alberta Tuijnmana in dr. Kjella Rubensona kot avtorja mednarodnega poročila o pismenosti ter izbrane avtorje nacionalnih poročil (Češka, Madžarska).

Prireditve na državni ravni pa bodo letos tudi priložnost za srečanje nosilcev TVU iz drugih držav in predstavnikov, ki sodelujejo pri organizaciji prvega mednarodnega Tedna.

Ministrstvu za okolje in prostor bomo predlagali, da prevzame koordinacijo prireditve na državni ravni, na kateri bi okoljevarstvene organizacije predstavile svojo izobraževalno dejavnost za mladino in odrasle in na kateri bi letos tudi prvič podelili nagrade za dosežke v izobraževanju na področju varstva okolja. V ta namen smo že sprožili razpravo v parlamentarnem odboru za znanost in tehnologijo. Na posvetu Globe smo predstavili, kako je izobraževanje na področju varstva okolja in zdravstva urejeno v slovenski zakonodaji, v strokovnih podlagah za nacionalni program izobraževanja odraslih ter v Deklaraciji in Akcijskem načrtu za prihodnost, sprejetima na svetovni konferenci v Hamburgu 1997. leta.

Ministrstvu za drobno gospodarstvo in turizem pa bomo predlagali, da sprejme pobu-

do Turistične zveze Slovenije, da bi letošnji Teden tematsko obarvali. Pobudo je mogoče uresničiti s prireditvijo na državni ravni in/ali s koordinacijo aktivnosti na lokalnih ravneh, ki jih povezujejo turistični razvojni načrti. V tem okviru bi lahko posebno pozornost namenili vlogi naravne in kulturne dediščine pri turistični promociji naše države.

★ **Prireditve na krajevni ravni**

Načrtujemo, da bodo tudi na krajevni ravni organizirana slovesna odprtja Tedna, v naslednjih dneh pa se bodo zvrstili številni dogodki predstavitvene in informativno-svetovalne narave, med njimi bodo tudi taki, ki bodo predvidevali sodelovanje obiskovalcev. Izobraževalne in promocijske dogodke bodo kot vsako leto spremljali slavnostni, družabni in kulturni dogodki, predstavitve knjig in publikacij, literarni večeri, sprejemi, podelitve priznanj, novinarske konference in podobno.

Izvajalci TVU bodo poskrbeli za ustrezno medijsko podporo svojih prireditev, pripravili pa bodo tudi lastno promocijsko gradivo.

★ **Sklepne dejavnosti**

Andragoški center bo vsem izvajalcem TVU poslal ankete in jih zaprosil za popis realiziranih prireditev in dogodkov ter oblik sodelovanja z javnimi mediji, za kritična mnenja in predloge ter za primerke njihovega promocijskega in informativnega gradiva. Podatki iz ankete bodo osnova za poročilo in analizo TVU 2000.

V okviru sklepnih dejavnosti predvidevamo izdajo nadaljnjih dveh številčk TVU-Novičk:

- TVU-Novičke številka 4/2000 (december 2000); osrednja tema: poročilo in analiza TVU 2000; razposlano vsem izvajalcem TVU 2000, predstavnikom javnih medijev, županom slovenskih občin, pristojnim strokovnjakom in širši javnosti;
- LLW-Novičke številka 1/2001 (februar 2001); angleška različica poročila in analize TVU 2000, razposlana našim tujim partnerjem, posebej tistim v deželah, ki organizirajo podoben Teden.

Obe gradivi bosta objavljeni tudi na spletnih straneh Tedna vseživljenjskega učenja.

Načrtujemo tudi prednovoletno srečanje izvajalcev TVU 2000, na katerem bo predstavljeno poročilo in bo omogočena izmenjava izkušenj, ter razstavo promocijskih in medijskih gradiv TVU.

Rok za izpeljavo sklepnih dejavnosti: 31. december 2000.

★ Vzporedne dejavnosti

Ob naštetih dejavnostih Andragoškega centra bodo vse leto potekale še tele: Andragoški center bo v stalnih stikih z izvajalci TVU na državni in krajevni ravni z namenom, da jih po svojih najboljših močeh motivira k sodelovanju, obvešča, globalno koordinira, jim svetuje in v času Tedna obišče nekatere njihove prireditve. Prizadevali si bomo pridobiti čimveč izvajalcev TVU na državni ravni ter v sodelovanju z njimi organizirali tematske prireditve.

Vse leto bo potekalo dogovarjanje z vlado in drugimi upravnimi organi za pridobitev moralne in finančne podpore. Na tem področju bo v skladu s strateškim načrtom projekta odločilno vlogo odigral Nacionalni odbor za TVU, organiziran pri Ministrstvu za šolstvo in šport. Prizadevanja na tem področju vključujejo:

- večje angažiranje vseh sektorjev v Ministrstvu za šolstvo in šport; doslej je Teden finančno podpiral samo sektor za izobraževanje odraslih;
- finančno podporo koordinatorjem prireditev na krajevni ravni;
- finančno podporo izvajalcem prireditev na krajevni ravni;
- priporočilo Vlade lokalnim oblastem, da podprejo izvajalce Tedna na svojem območju;
- zagotavljanje večje prisotnosti predstavnikov oblasti na slovesnih odprtjih na krajevni ravni.

Vse leto bo ena od prednostnih nalog vzpostavljanje in vzdrževanje stikov z javnimi mediji, tako da bodo ti ne le promovirali Teden ter obveščali javnost o prireditvah, temveč se bolj aktivno vključevali v prireditve TVU prek kontaktnih oddaj, svetovanja o možnostih izobraževanja in podobno. Poleg medijske promocije bo vse leto potekala tudi druga promocijska dejavnost TVU.

Nadaljnje stalno področje dela bodo mednarodni stiki z organizatorji podobnega tedna v drugih deželah. Sodelovali bomo v Mednarodnem tednu učenja odraslih in si prizadevali za izmenjavo poročil in drugega gradiva ter izkušenj.

Pripravili: Olga Drogenik in mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS

Načrt promocije TVU 2000 - nove zamisli, nove dejavnosti

Promocija TVU 2000 poteka od aprila 2000 do konca decembra 2000. Vsebinsko je razdeljena na:

- promocijo TVU kot celote in vseživljenjskega učenja,
- promocijo dobitnikov priznanj ACS,
- promocijo prireditev na ACS.

Kot vsako leto bo potekalo redno sodelovanje z mediji. Večjo medijsko akcijo bomo izvedli že konec aprila oziroma v začetku maja, ko bomo pridobivali prijave kandidatov za priznanja ACS. Pri tem se bomo za sodelovanje obrnili tudi na lokalne medije, in to akcijo izpostavljam kot novost. Prijave za priznanja bomo pridobivali tudi z neposredno animacijo, ki se je lani izkazala za zelo uspešno. Dobitnike priznanj bomo predstavljali v medijih, tako kot lani bo tudi letos izšla posebna priloga revije Naša žena in pripravili bomo videoposnetke s predstavitvami.

Tudi letos bomo izvedli natečaj za najboljšo fotografijo na temo vseživljenjskega učenja. Če bodo sredstva zagotovljena, bomo izbor objavili v stenskem koledarju TVU 2001. Fotografije bodo razstavljene ob slovesnem odprtju TVU v Hermesu Softlabu. Obeta se še ena razstava, in sicer v Šolskem muzeju, v katerem bomo razstavili risbe z lanskega natečaja "Učiti se in rasti".

TVU bomo oglaševali v dnevnem časopisju, predvsem velja to za razpis za priznanja ACS v maju. Izdelali bomo tudi vizualno promocijsko in informativno gradivo: zgibanka, koledar prireditev, stenski koledar, drobno promocijsko gradivo, plakati, TVU-Novičke (štiri številke). Poleg tega bomo izdali predstavitevno knjižico TVU v slovenskem in angleškem jeziku in pa štiriletno poročilo TVU. Izdelali bomo tudi novo celostno grafično podobo TVU. Izdelali in sproti ažurirali bomo spletno stran TVU, prve informacije o TVU 2000 so že na naslovu www.acs.si/tvu.

Zahtevna akcija, tako po obsegu kot izvedbi, je tudi prireditev slovesnega odprtja in podelitve priznanj, po končanem TVU pa še prednovoletno srečanje prijateljev TVU.

Kot novost pa izpostavljam akcijo "politiki v TVU", ki jo bomo začeli pripravljati že v maju in juniju, stekla pa bo v času TVU. Osnovna zamisel je, da se politiki tako na lokalni kot tudi nacionalni ravni vključujejo v TVU kot udeleženci. Torej na prireditvah ne nastopajo le kot posebni gostje in govorniki, ampak izrabijo priložnost za

lastno učenje in s svojo udeležbo povečajo pomen prireditvam in prispevajo k njihovi odmevnosti v javnosti. Pri tej akciji bomo za pomoč zaprosili vse izvajalce TVU, več o njej pa bomo spregovorili na srečanju izvajalcev, 14. septembra.

mag. Maja Korošak, ACS

Priznanja za posebne dosežke pri učenju odraslih - letos že četrtič!

Svet se spreminja s čedalje večjo naglico in če nočemo pristati na obrobju, če želimo biti dejavno vključeni v njegovo zgodbo, se moramo spreminjati z njim. Da bi spremembe razumeli in ob njih tudi osebno rasli, da bi videli prek vzorcev, ki nam jih ponuja vsakdanjik, se moramo nenehno izpopolnjevati. Informacijska družba je namreč nevarno okolje, če se ne oborožimo z znanjem, in izzivi demokracije so le utvare, če politična svoboda ni podprta s poznavanjem okvirov, v katerih jo lahko uresničujemo.

Vseživljenjsko učenje je torej ključ za uspešno delovanje na mnogih ravneh. Da bi nam bilo tudi v veselje, je Andragoški center RS pred petimi leti zasnoval Teden vseživljenjskega učenja, ki je postal praznik učeče se družbe oziroma vseh učečih se ljudi v vseh življenjskih obdobjih in okoljih. Posebej slovesno razsežnost je dobila prireditev leta 1997, ko je bilo podeljenih prvih petnajst priznanj kreativnim posameznikom, organizacijam, lokalnim skupnostim ter različnim skupinam civilne družbe, ki so se posebej izkazali pri izpopolnjevanju lastnega znanja ali v bogatitvi znanja drugih. Odtlej v Andragoški center prispe iz leta v leto več predlogov za priznanja in s tem se priznanjem povečuje teža. Predlagani so na videz anonimni posamezniki, ki so se znašli v slepi ulici in ugotovili, da jim bo le novo znanje vtilo pravnjo samozavest (včasih se zdi niz izobraževalnih programov, ki jih je posameznik opravil, skoraj neskončno dolg); med zgledi, ki vlečejo, najdemo župane, mentorje študijskih krožkov, vodje različnih delavnic in klubov, Univerzo za tretje življenjsko obdobje, fakultete, šole, zavode, skupine za pomoč in samopomoč, krajevne skupnosti, podjetja...

Njihove zgodbe si je moč prebrati na spletnih straneh TVU (www.acs.si/tvu) - lahko sebi za spodbudo, ali pa tudi kot zgled, koga predlagati za letošnjo podelitev priznanj. Pravzaprav vabimo vse naše bralce, naj se ozrejo okrog sebe z namenom, da bi opazili

skupine ali posameznike, ki so z veliko poguma, prizadevnosti in marsikdaj tudi odpo-
vedi pomembno obogatili lastno znanje, in nam te lepe zglede predstavijo. Prav tako
naj se s predlogi za priznanja oglasijo vsi, ki poznajo posameznike, skupine, ustanove,
podjetja ali lokalne skupnosti, ki dosegajo izjemne strokovne ali promocijske dosežke
pri bogatitvi znanja drugih. Prosimo le, da bi upoštevali določila razpisa za priznanja
(objavljamo ga na 42. strani teh Novičk), vključno z roki. Pokličite nas v Andragoški
center Slovenije na tel. 01 5842 560, da vam pošljemo prijavni obrazec.

Slavica Borka Kucler, ACS

Poročila izvajalcev TVU 1999 (18. - 24. oktober 1999)

★ Ljudska univerza Ajdovščina

Na Ljudski univerzi Ajdovščina so poleg drugih dejavnosti potekale učne delavnice z naslovom *Učimo se učiti*. Namenjene so bile vsem generacijam, odzvali pa so se večinoma srednješolci. Delavnice smo organizirali, ker se zavedamo, da je zares izobražen le tisti, ki se je naučil učiti se. To ni pomembno le za šolske predmete, saj smo večkrat postavljeni v situacijo, ko nas preplavi občutek, da določeni nalogi nismo kos. Mogoče nas iz zagate spravi že pogovor o tem, saj drži misel svetega Avguština: "Več sem se naučil od tistih, ki so se pogovarjali z mano, kot pa od tistih, ki so me učili."

Malokrat tudi pomislimo, da smo se v življenju veliko naučili brez potrebnega truda, zdaj pa nam formalno učenje povzroča težave. Ne pomislimo, da smo si znanje pridobili na sproščen, naraven način. Zato se moramo tudi za formalno izobraževanje usposobiti, da bo potekalo na tak način. Učenje naj poteka tako, da bo ustrezalo naši kombinaciji sposobnosti. Vsak človek se ne more uspešno učiti po natančno predpisani metodi. Vsak mora odkriti svoje posebnosti zaznavanja, najbolj izražene vrste inteligence in jih dopolnjevati z vedenjem o metodah in tehnikah učenja.

Izvajalci učnih delavnic *Učimo se učiti* upamo, da bodo udeleženci za naprej tvegali in pri svojem učenju občasno zapustili okvire starih učnih navad in vsaj poizkusili kakšno novo idejo, ki so jo spoznali v učnih delavnicah. Učenje bo tako postalo manj monotono in bolj učinkovito.

Mentorji učnih delavnic

★ **Občina Jesenice**

Župan občine Jesenice Boris Bregant je imenoval organizacijski odbor za izvedbo TVU pri Občini Jesenice. Povezala so se društva, zavodi in ustanove z namenom, da pripravijo TVU in da se predstavijo širši javnosti.

TVU smo začeli s slovesnim odprtjem, na katerem je zbranim spregovoril župan Občine Jesenice, sledil pa je kulturni program in odprtje razstave ročnih del upokojenk in varovank Doma upokojencev na Jesenicah.

V naslednjih dneh so se zvrstile številne prireditve: predavanja, fotografska razstava, literarni večer, kulturno-zabavna prireditev, vaje aerobike... Naš poglavitni cilj kot tudi namen letošnjega TVU je bil proslaviti mednarodno leto starejših in povezati najmlajšo in najstarejšo generacijo in s tem poudariti vseživljenjskost učenja. Zato smo še posebej ponosni na uspešne vsakodnevne obiske varovancev Vzgojno-varstvene organizacije Jesenice v domu upokojencev dr. Franceta Berglja, kjer sta dve med sabo najbolj oddaljeni generaciji dokazali, da se učimo vse življenje in da se lahko učimo tudi drug -od drugega.

Zanimivo in predvsem zabavno je bilo tudi na prireditvi *Pokaži, kaj znaš*, ki so jo organizirali v Društvu upokojencev Jesenice. Zaključek TVU-ja smo združili s praznovanjem 40-letnice Ljudske univerze Jesenice. Prijazno gostoljubje so nam ponudili v domu upokojencev dr. Franceta Berglja, kjer so nam pripravili tudi pogostitev.

Na prireditvi so nam najprej namenili nekaj spodbudnih besed gostje: dr. Vida A. Mohorčič Špolar, direktorica Andragoškega centra Slovenije, Boris Bregant, župan občine Jesenice, in Darja Lavtižar Bebler, poslanka Državnega zbora Slovenije. Sledil je kulturni program z nastopom gojencev VVO Jesenice in gledališko predstavo gledališča Toneta Čufarja z Jesenic.

Na Ljudski univerzi Jesenice smo se odločili, da sredstva, ki so ob praznovanju obletnic namenjena za različna priznanja, podarimo v dobrodelne namene. Tako smo na prireditvi dobrodelna sredstva v višini 1,000.000 SIT izročili Domu upokojencev dr. Franceta Berglja na Jesenicah.

Maja Radinovič Hajdič

★ **Osnovna šola Bršljin**

Predstavili smo se z različnimi dejavnostmi, s katerimi smo obiskovalcem pokazali dosežke posameznih vzgojno-izobraževalnih projektov. Računalnikarka Marija Dobrdrug je predstavila šestletno dejavnost vseslovenskega projekta Računalniško

opismenjevanje (RO) in računalniško dejavnost v OŠ Bršljin. Obiskovalci so si z zanimanjem ogledali različne dejavnosti, ki učencem omogočajo učenje na drugačen način. Predstavitve so potekale v računalniški učilnici, čitalnici in učilnici drugega razreda. V avli so bila razstavljena gradiva, raziskovalne naloge in izdelki učencev, oblikovani s pomočjo računalnika.

V OŠ Bršljin imamo sodobno opremljeno računalniško učilnico z 18 multimedijskimi računalniki, projektorjem LCD, optičnim čitalcem, dvema tiskalnikoma in ISDN usmerjevalnikom, ki omogoča dostop do interneta. Poleg teh računalnikov je za delo učencev namenjenih še šest računalnikov v čitalnici. Ta deluje kot informacijski center, kar pomeni, da se učenci v njem lahko učijo in pripravljajo na pouk. Posamezni računalniki pa so tudi v učilnicah prvega in drugega razreda in učilnici za matematiko, kemijo, biologijo in tehniko. Prikaz vse te tehnologije je bil dovolj močan izziv za visoko udeležbo strokovnih delavcev iz trinajstih osnovnih šol, vrtcev pa tudi Zavoda RS za šolstvo ter Republiškega izobraževalnega centra.

V okviru TVU je učiteljica Majda Dobravc javnosti predstavila gozdno učno pot Veseli želodek, na ogled pa so bile tudi knjižne novosti založbe Zavoda RS za šolstvo, ki jih je predstavila gospa Mira Turk-Škraba. Obisk je bil presenetljivo velik, saj si je predstavitev ogledalo več kot sto zainteresiranih obiskovalcev.

S tem pa naše sodelovanje v TVU še ni bilo končano, saj so v naslednjih dnevih potekali seminarji RO za strokovno javnost. Učiteljice razrednega pouka so si ogledale učno uro ob računalniku v drugem razredu, ki jo je pripravila učiteljica Andreja Barbič. Knjižničarji in učitelji zemljepisa pa so pod vodstvom knjižničarke Mojce Balant in učiteljice Dunje Bukovec s pomočjo didaktičnih programov odpotovali na Kitajsko. Po končanih predstavvah so obiskovalci v računalniški učilnici preizkušali delovanje didaktičnih programov, namenjenih posameznim predmetnim področjem.

Veseli smo bili sodelovanja z RIC-em, saj menimo, da se znanje lahko širi le ob odprtosti in sodelovanju različnih vzgojnoizobraževalnih institucij ter tako doseže najširši krog prebivalstva.

Jasna Ignjatić in Marija Doberdrug

★ UPI-Ljudska univerza Žalec

UPI-Ljudska univerza Žalec je lani v TVU sodelovala že četrtič, vendar prvič v sodelovanju posameznih organizacij in lokalne skupnosti (Občina Žalec, Center za socialno delo, Univerza za tretje življenjsko obdobje). UPI-Ljudska univerza Žalec je tudi ena od ustanoviteljic Univerze za tretje življenjsko obdobje, kar daje letošnje-

mu TVU še dodatno težo v mednarodnem letu starejših. TVU smo odprli z jezikovno delavnico *England, England*, kjer smo udeležencem predstavili različne načine učenja angleščine, multimedijske novosti iz središča za samostojno učenje, omogočili pa smo jim tudi brezplačno testiranje znanja. Omenjeni prireditvi je sledila kulinarična delavnica *Mizica, pogrni se*, v kateri so se udeleženci usposobili za pripravo in okrasitev hladnih prigrizkov. Osrednja in organizacijsko najbolj zahtevna prireditev je bila novinarska konferenca z naslovom *Izobraževanje na vseh področjih in za vse v novem tisočletju*. Direktor UPI-Ljudske univerze Žalec Andrej Sotošek je predstavil temeljne značilnosti vseživljenjskega učenja in razvojno vizijo UPI-Ljudske univerze Žalec v novem tisočletju. Ferdinand Haler, podžupan občine Žalec, je spregovoril o podpori lokalne skupnosti izobraževanju odraslih, Janez Meglič, predsednik Univerze za tretje življenjsko obdobje, pa je poudaril tesno sodelovanje različnih institucij na področju izobraževanja in učenja starejših. Irena Pražnikar, direktorica Centra za socialno delo Žalec, je predstavila študijske krožke in odprla razstavo udeležencev ŠK, ki so si jo povabljeni ogledali po zaključeni novinarski konferenci. Vabilu na konferenco so se prijazno odzvali predstavniki številnih medijev in dogajanje tudi predstavili prebivalcem širše Savinjske doline (Celjska televizija, Velenjska televizija, Večer, Novi tednik, Savinjski utrip, Radio Celje). Kulturne užitke nam je pričarala tolkalska skupina Glasbene šole Žalec, druženje pa smo nadaljevali ob pokušanju hladnih dobrot iz kulinarične delavnice *Mizica, pogrni se*. Teden vseživljenjskega učenja smo strnili s petkovo predstavitvijo možnosti za izobraževanje v središču Žalca in s sobotno v celjskem Centru Interspar.

Alja Roš

★ **Izobraževalni center Smeri, Ravne na Koroškem**

Izobraževalni center Smeri Ravne je v sodelovanju z zdravstvenim domom Ravne in društvom upokojencev pripravil delavnico za starejše občane, ki so se je na Prevaljah v velikem številu udeležile upokojenke. Delavnico sta vodili prof. Liljana Toplak, ki je skušala od upokojenk izvedeti, kaj jih zanima v tretjem življenjskem obdobju, in dr. med. Marjana Ognjanovič, ki se je z njimi pogovarjala o osteoporozi. Nekatere upokojenke so izrazile željo po učenju tujih jezikov po metodi, ki bi bila njim prilagojena, saj običajnim tečajem ne morejo dovolj naglo slediti; želele bi se kaj več naučiti tudi o zdravi prehrani. Predvsem pa so v sproščenem pogovoru povedale, da je obdobje po upokojitvi čas, ko lahko počnejo in se naučijo marsikaj takega, česar so si vse življenje želele.

Zlatka Strgar (Dnevnik)

★ Srednja trgovska šola Maribor

Letos smo v TVU sodelovali že tretjič. Pripravili smo *razstavo Seminarске naloge udeležencev izobraževanja odraslih*. Kot šola za izobraževanje odraslih imamo kar 38-letno tradicijo, zato smo se letos odločili, da prikažemo samostojno delo udeležencev izobraževanja odraslih v obliki seminarских nalog.

Namen seminarского dela je navajanje na samostojno delo posameznika. To dobiva čedalje pomembnejšo vlogo in mnogi udeleženci izobraževanja odraslih se na tem področju izjemno izkažejo. Pri tem lahko pokažejo svojo ustvarjalnost in iznajdljivost, sposobnost iskanja in oblikovanja podatkov ter tako dokažejo svojo informacijsko in funkcionalno pismenost, uporabijo pa tudi svoje izkušnje.

Naloge, ki smo jih izbrali s področja naravoslovja s poznavanjem blaga, praktičnega usposabljanja iz trženja, so posebej skrbno pripravljene in zato je prav, da jih "na ogled postavimo" tudi širši javnosti.

Poleg nalog, ki jih morajo udeleženci izobraževanja pripraviti v okviru rednega programa, pa so med nami tudi taki, ki se ljubiteljsko ukvarjajo še z glasbo, pisanjem pesmi... Povabili smo Dragico Vodušek, ki del svojega prostega časa nameni pisanju pesmi; te nam je predstavila na odprtju razstave.

Darinka Medved Gerečnik

★ Rudnik Mežica Korkad

Na pobudo Občine Črna na Koroškem smo se tudi letošnje leto, tokrat že tretjič, povezali OŠ Črna, Vrtec Kralja Matjaža Črna, Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, Enota Črna na Koroškem, Janez Švab, Tomo Jeseničnik in RM-Korkad, d.o.o.

V knjižnici so pripravili dan odprtih vrat, svoja vrata pa je odprl tudi Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna. Udeležencem so predstavili bivalne skupnosti in življenje v parih, izvedeli pa so tudi nekaj več o pomenu in poteku 1. slovenske abilypiade.

V RM-Korkad, d.o.o., smo tudi letos, v sodelovanju z mag. Barbaro Suša organizirali predavanje, tokrat na temo Reševanje konfliktnih situacij v trgovini. Udeleženci so bili predvsem prodajalci, ki so prek igre vlog podoživljali konfliktnе situacije v trgovini in poskušali pravilno odreagirati. Nova znanja, ki so jih dobili, jim bodo gotovo v veliko pomoč pri vsakdanjem delu.

OŠ Črna na Koroškem in Vrtec kralja Matjaža Črna na Koroškem so spet pripravili

športen in ustvarjalen popoldan. Srečanje generacij (dedkov, babic, staršev in otrok) z naslovom *Sreča je v srečanju* je ob ustvarjalnih delavnicah (slikanje na svilo, izdelovanje brošk, mask iz različnih materialov ipd.) ter ob športnih aktivnostih (nogomet med očeti in sinovi, gimnastika) prehitro minil. Srečalo se nas je približno 185 udeležencev, in to pomeni najlepše priznanje vzgojiteljicam in učiteljicam za njihov trud.

Janez Švab je pripravil vodenje po gozdni učni poti, vendar je bilo žal zaradi slabega vremena odpovedano. Navdušeni fotografi smo se srečali na predstavitvi z diapozitivi na temo *Pot do dobre fotografije*; pripravil nam jo je Tomo Jeseničnik. Da je življenje lepo, smo spet spoznali na kinopredstavi italijanskega filma z enakim naslovom. Prav takšno pa smo si pričarali tudi v Črni na Koroškem v Tednu vseživljenjskega učenja. Zadovoljni sta obe strani, tako udeleženci kot organizatorji.

Vsi pa smo mnenja, da bi se pomena vseživljenjskega učenja morala zavedati tudi država in ob takšnih prireditvah v prihodnosti priskočiti na pomoč predvsem s finančnimi sredstvi.

Irena Ranc

★ **Ljudska univerza Kočevje**

Z veliko vnemo in zanosom smo pripravili program prireditev, ki smo jih v TVU "omejili" na 20. oktober 1999. Načrtovali in izpeljali smo triurno delavnico *Z medvedom do znanja*, prikaz izdelovanja lesenega medveda - simbola naše doline in naše ustanove. Udeleženci te delavnice so bili predšolski in šolski otroci v starosti od 5. do 9. leta, ki so doživetje delavnice izlili na papir v obliki risbic. Ko smo videli, s kakšnim zanimanjem so otroci spremljali delo mojstra in kako natančno so se lotili slikanja medveda, smo vedeli, da smo dosegli svoj namen.

Dveh prireditev nam ni uspelo izpeljati v času TVU, pač pa pozneje. Ena naj bi potekala v obliki radijske oddaje na lokalnem radiu na temo *Teden vseživljenjskega učenja - možnosti izobraževanja*, ki jo je vodila naša direktorica Lilijana Štefanič. Posebna gostja te oddaje naj bi bila dr. Marija Ovsenik, ki pa je svojo prisotnost opravičila zaradi službenih obveznosti.

Občina Kočevje in župan Janko Veber sta podpirala naše ideje o prireditvah v času TVU, tako da smo skupaj z njimi pripravljali prireditev na temo *Srečanje podjetnikov jugovzhodne Slovenije* s predsednikom Gospodarske zbornice Slovenija Joškom Čukom. Prireditev je bila preložena in izpeljana 16. novembra 1999.

Dogajanje smo popestrili z likovno razstavo umetnika iz našega kraja, Janeza

Černača. Njegova dela so bila na ogled v mesecu oktobru v prostorih konferenčne dvorane Ljudske univerze Kočevje.

Vemo, da je bilo število naših prireditev v primerjavi z dogajanjem v drugih izobraževalnih ustanovah po Sloveniji manjše, bile pa so izjemno prijetne. V prihodnje si bomo prizadevali, da bodo še boljše in pestrejše. Začetek je težak, a pomemben.

Jožica Pečnik

★ Izobraževalni center Memory

V izobraževalnem centru Memory smo v okviru dejavnosti, ki so potekale v času TVU, poleg drugih dejavnosti organizirali tudi okroglo mizo na temo: *Pomen podjetništva - izkušnje ljudi, ki so postali podjetniki preko samozaposlitve.*

K sodelovanju smo povabili predvsem tiste, ki so se v zadnjem letu samozaposlili s pomočjo Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, OE Koper. Želeli smo izmenjati medsebojne izkušnje, spoznati probleme, s katerimi se na podjetniški poti ubadajo, in ugotoviti njihovo poslovno uspešnost od začetka dejavnosti do danes. Posebej pa smo bili zadovoljni, da sta se okrogle mize udeležila tudi Egidij Bonin z Zavoda RS za zaposlovanje, OE Koper (odgovoren za področje samozaposlitve), ter gospod Rožman, predsednik Združenja podjetnikov obalno-kraške regije.

Mnogi podjetniki so se povabilu z veseljem odzvali, največ jih je bilo iz obalno-kraške regije, kar nekaj pa tudi iz Pivke, Postojne in Ilirske Bistrice. Za ogrevanje je direktorica izobraževalnega centra Memory predstavila pomen malega gospodarstva za slovensko gospodarstvo, pomen spremljanja nove zakonodaje ter poudarila vpliv lokalnega mikrookolja na ustvarjanje podjetniške klime in odnosa do malega gospodarstva.

Egidij Bonin je predstavil možnosti, ki jih imajo v času utiranja poti v podjetništvo, in možnosti, ki jim jih Zavod ponuja po tem, ko se že samozaposlijo. Gospod Rožman je podrobno predstavil projekte, ki jih načrtujejo v okviru združenja podjetnikov v tem in naslednjem koledarskem letu, opozoril je na priprave na kongres podjetnic, ki bo v Ljubljani, na Infocenter, na katalog, ki se pripravlja v okviru ZP, in poudaril pomen malega gospodarstva, ki zaposluje okoli 6.500 ljudi in ustvari okoli 27 odstotkov celotnega prihodka v obalno-kraški regiji.

Iz ankete, ki so jo izpolnili, smo ugotovili, da je od vseh prisotnih 17 odstotkov prenehalo z dejavnostjo, 22 odstotkov jih še ni začelo, 61 odstotkov pa jih posluje s pozitivnim poslovnim rezultatom.

Ksenija Turk

★ Much, d.o.o., Ljubljana

V podjetju Much smo v TVU sodelovali prvič. Pripravili smo zanimiv izobraževalni program, ki smo ga pospremili z odprtjem naših novih poslovnih prostorov v Ljubljani, na Koprski 94.

Obema, tako TVU kot novim prostorom, smo zaželeli srečno pot z odprtjem razstave likovnih del. S svojimi umetniškimi deli sta se predstavila naša dolgoletna sodelavca in prijatelja, oba z dušo predana izobraževanju in slikanju, Darko Slavec, akademski slikar in specialist grafik, in Tomaž Skulj, dipl. inž. fiz. Razstavo si je tako v vsem tednu, ko so potekale še druge dejavnosti iz programa TVU, ogledalo približno dvesto ljudi.

V našem podjetju izobražujemo odrasle predvsem iz računalništva in usposabljammo pedagoške delavce, naše dejavnosti v TVU pa smo skušali nekako združiti še z likovno umetnostjo oz. umetnostjo nasploh. Tako je nastala delavnica *Oblikovanje z računalnikom*. Pod vodstvom akademskega slikarja Petra Ciuhe in računalničarja Marka Simsiča so se z računalniki "spoprijele" vzgojiteljice ljubljanskih vrtcev. Medtem ko so v računalniški predavalnici nastajala prva dela, se je v pedagoški predavalnici začelo predavanje o Parizu in njegovi umetnosti. Darko Slavec je francosko prestolnico predstavil z očmi slikarja in s tem na privlačen in izjemno poučen način osvetlil pariško gotiko, barok, rokoko in dolino Loare.

Teden vseživljenjskega učenja v podjetju Much smo zaključili s še eno kreativno delavnico oblikovanja z računalnikom, medtem ko je razstava likovnih del še dolgo privabljala ljubitelje likovne umetnosti.

Afganistanski pregovor pravi, da mora imeti človek dve stvari, če hoče uspeti v življenju: srečo, torej ugodno priložnost, in znanje, da zna ugodno priložnost tudi izrabiti. Poti do znanja je več, mi smo izbrali svojo. Teden vseživljenjskega učenja je za nami, ostaja prijetna izkušnja in želja, da se ta zamisel razvija še naprej.

Doris Kukovičič

★ Andragoški zavod Maribor - Ljudska univerza

Pri Andragoškem zavodu Maribor - Ljudski univerzi postaja tretji teden v mesecu oktobru že kar tradicionalno obarvan z najrazličnejšimi prireditvami, katerih namen je promovirati učenje in izobraževanje v vseh življenjskih obdobjih. Letošnji TVU je bil prav gotovo nekaj posebnega že zaradi številnih udeležencev, ki so nas obiskali ali poklicali na odprti telefon. Temu primerna je bila vsebina in organizacija Tedna vseživljenjskega učenja 1999.

Program prireditev je zajemal brezplačne inštrukcije iz interneta, predstavitev izobraževalnih programov za pridobitev naziva poklicne ali strokovne izobrazbe, odprti telefon na temo poklicno, strokovno in splošno izobraževanje odraslih in tudi možnosti starejših za izobraževanje v okviru univerze za III. življenjsko obdobje. TVU smo posvetili mednarodnemu letu starejših, hkrati pa je predstavljal uvod k Tednu starejših občanov, ki smo ga pri Andragoškem zavodu Maribor - Ljudski univerzi praznovali v mesecu decembru.

V Tednu smo organizirali kar štiri brezplačna predavanja z možnostjo diskusije in izmenjave mnenj. Prav predavanja so po naši interni evalvaciji TVU obiskana v največjem številu znanja željnih udeležencev.

V okviru predavanja Jolande Lešnik Osebnostna rast in podjetnost smo opredelili podjetnost kot nujen odziv na razmere tržne ekonomije in z njo povezali (nemalokrat prezrto) osebnostno rast.

V sodelovanju z Energetskosvetovalno pisarno Maribor smo organizirali predavanja o varčnem ravnanju z energijo v gospodinjstvih in varovanju okolja. Jože Miklavčič nam je predstavil vlogo in cilje (brezplačnega) energetskega svetovanja. Udeleženci predavanja smo obenem prejeli privlačno gradivo Varčujmo z energijo.

Pomembno vlogo smo dodelili tudi spoznavanju različnih kultur, še zlasti vlogi žensk v različnih družbenih vlogah in okoljih. Predavanje Maje Lamberger o vlogi ženske v jordanski skupnosti je pomenilo začetek cikla splošnoizobraževalnih predavanj, ki ga organizira Alenka Sagadin. Predavanje, obiskali so ga številni udeleženci, je poleg teoretičnih (zgodovinsko-etnoloških in kulturno-antropoloških) izhodišč vsebovalo bogato izkustveno-potopisno pripoved s številnimi diapozitivi.

V programu prireditev Tedna vseživljenjskega učenja so bila torej v ospredju tista znanja, ki jih strokovne podlage za Nacionalni program izobraževanja odraslih opredeljujejo kot znanja za zvišanje kvalitete življenja, informiranosti, kulture in civilizacijske ravni, znanja za sobivanje različnih kultur, varovanje okolja...

Pri Andragoškem zavodu Maribor-Ljudski univerzi smo veseli in ponosni, da je naša predavanja v okviru Tedna vseživljenjskega učenja obiskalo prek 60 ljudi. To nam je uspelo tudi s podporo dnevnika Večer in Radia City.

Alenka Sagadin

★ Center za poklicno izobraževanje, Ljubljana

V okviru Tedna vseživljenjskega učenja smo na Centru RS za poklicno izobraževanje širši javnosti predstavili vsebino *Programa priprave na pedagoško-andragoški del mojstrskih, delovodskih in poslovodskih izpitov* in *Programa za pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe za laborante, inštruktorje, učitelje in organizatorje praktičnega pouka s srednjo strokovno izobrazbo*.

Na predstavitev smo povabili vse tiste, ki so že ob nastajanju programov izražali zanimanje zanje kot morebitni organizatorji izobraževanja, izvajalci programa in tudi kot udeleženci izobraževanja. Udeležilo se jih je dvajset, z različnih strokovnih področij (gimnazije, strokovne in poklicne šole, delavske univerze oziroma izobraževalni centri) in iz različnih predelov Slovenije (Maribor, Koper, Celje, Novo mesto, Ljubljana, Domžale, Kamnik idr.).

Udeleženci so predstavitev ocenili kot zelo ustrezno, saj so dobili izčrpne informacije o vsem, kar jih je zanimalo s področja predstavljenih programov, s svojimi predlogi in komentarji pa so sebi in drugim razsvetlili marsikatero nejasnost.

Anica Justinek

★ Osnovna šola Simon Jenko Kranj v sodelovanju z Mestno občino Kranj

Teden vseživljenjskega učenja je bil za nas posebno doživetje, saj smo za naše obiskovalce pripravili delavnice, v katerih smo predstavili, kako se pravilno pripravimo na telesno vadbo, da pri teku in hoji lahko uživamo in da je druženje koristno za zdravo in dolgo življenje.

Z Mestno občino Kranj smo sodelovali tako, da je župan vsem obiskovalcem pokritega olimpijskega bazena v Kranju podaril prost vstop v času TVU. Plavalce sta sprejela Špela Potočnik, študentka Fakultete za šport v Ljubljani, in Tone Kašivnik, predsednik atletske veteranske sekcije Slovenije. Oba sta bila zelo navdušena nad obiskovalci, ki so bili zadovoljni, da jih je v bazenu nekdo sprejel in jih poučil o pomenu in koristnosti plavanja. Plavalcem sta ponudila tudi strokovno pomoč in navodila. Obiskovalci so bili zelo zadovoljni, saj so slišali in spoznali marsikaj novega in koristnega. Špela pa je izjavila. "Polepšali so mi dan, od njih sem se marsikaj tudi naučila. Če bom imela čas, bom še prišla."

Na OŠ Simona Jenka Kranj smo pripravili zanimive športne delavnice. Duša Jazbec, profesorica športne vzgoje, je pripravila delavnici z naslovom *Družina teče*. Staršem je predstavila ideje in smisel skupinskega teka. Starši si vzamejo čas, ki je dragocen za poglobljanje družinskih odnosov, občutka varnosti, pripadnosti in za

krepitev občutka smisla. Tek v naravi razkriva skrivnosti narave in krepi spoštovanje do nje. Z otroki skupaj opazujemo, poslušamo, čutimo naravo, ki jo moramo vzljubiti, da bomo lahko za njo odgovorno skrbeli. S tekom in hojo živimo zdravo - v tej delavnici je predstavila, kako pomembno je, če se za tek pravilno pripravimo in sledimo srčnemu utripu, je lahko tek in hoja užitek, zabava in sprostitvev.

Sama sem predstavila tehniko raztezanja - strečing. Strokovnjaki starejšim ljudem priporočajo, da za raztezanje, kot preventivo pred poškodbami, za krepitev mišic, uporabljajo strečing. Tega uporabljamo za telesno in duševno sprostitvev ter pri rehabilitaciji poškodovanih delov telesa. Delavnica *Skrb za hrbtenico* se je zaradi interesa obiskovalcev spremenila v klepet o uporabi nevrolingvističnega programiranja pri učenju in poučevanju in uporabi rutic in žogic za žongliranje pri pouku.

Naših delavnic se je udeležilo 95 obiskovalcev. Udeleženci in organizatorji smo bili zelo zadovoljni, saj smo se združili, si izmenjali mnenja, znanje, informacije in skovali nove ideje za drugo leto ter se napolnili z novo energijo. Odločili smo se, da bomo tudi drugo leto sodelovali v TVU in nesebično podelili svoj čas in znanje z drugimi.

Stanka Prezelj

★ Animacija in Klub Obzorje na Ptuj

V Animaciji in v Klubu Obzorje na Ptuj je v TVU potekala vrsta zanimivih prireditev, s katerimi smo želeli zaznamovati praznik učenja. Pričeli smo s predavanjem Franja Trojnarja, avtorja knjižne uspešnice *Vizija uspeha*. Isti dan smo predstavili tudi zelo uspešna in odmevna študijska krožka Poslikava stekla in Poslikava svile.

V torek je klub Obzorje gostil zeliščarje, ki so pripravili razstavo zelišč in gozdnih sadežev, Simon Petrovič pa nam je posredoval bogate izkušnje o uporabi zelišč, predvsem v zdravilne namene. Tudi "zeliščarji" so nam zaupali svoje recepte.

Sreda je bila namenjena literarnemu področju. V sodelovanju s knjižnico Ivana Potrča smo predstavili knjižne novosti in poudarili pomen knjige pri ohranjanju in bogatitvi znanja. Viktorija Dabič pa nam je pripravila literarni večer o življenju in delu pisatelja Ivana Potrča. To srečanje je porodilo idejo o pričetku literarnega krožka, v katerem bomo podrobneje spoznali življenje in dela pisatelja Ivana Potrča.

V okviru TVU '99 smo si ogledali tudi arheološko zbirko v Pokrajinskem muzeju v Ptuj in prisluhnili predavanju Janeza Forsteriča *Genetika v sodobnem življenju*. Ob balinanju, v petek, 22. oktobra 1999, smo poskrbeli za telesno kondicijo, TVU '99 pa smo zaključili s predstavitvijo opusa fotografij priznanega fotografa Stojana Kerblerja

Pozornost smo namenili tudi medijem. V ponedeljek je na Radiu Ptuj potekala oddaja v živo, kjer je Franja Čeh, direktorica Animacije, predstavila praznik učenja, prispevke na to temo pa smo objavili tudi v Ptujčanu in Ptujskem tedniku. V centru Ptuja smo uredili izložbeno okno, ki je mimoidočim ponujalo informacije o dogajanjih v Tednu vseživljenjskega učenja.

Milica Robin

★ VITRA Cerknica

Po vseh teh letih sodelovanja v TVU smo na VITRI nabrali toliko izkušenj, da nam lahko pomagajo do jasnih in utemeljenih odločitev za nadaljnjo zasnovano TVU na našem območju. Še vedno smo prepričani, da je TVU koristna in potrebna prirediteljem, ki vliva voljo in veselje do pridobivanja novega znanja. S Tednom vseživljenjskega učenja v deželi suhe robe temu sledimo.

Prav zato smo želeli v TVU vključiti kar najširši krog zunanjih sodelavcev. To so posamezniki in organizacije, ki so v letošnjem TVU izvajali lastne programe. VITRA je nastopala v vlogi iniciatorja in koordinatorja, posamezne aktivnosti pa je tudi predstavljala v javnosti. V štirih letih so se pokazali tisti, ki bodo v prihodnosti lahko nosilci ali samostojni izvajalci TVU. Za nami je prvo obdobje, v katerem smo spodbujali druge in čim več drugih, da se vključijo v TVU. Priznati moramo, da je promocija in koordinacija številnih posameznih izvajalcev v ozadje potisnila aktivnosti VITRE, in sicer v vseh stopnjah, od priprave do izvedbe. Za naslednje leto smo torej odločeni, da bomo večji poudarek dali lastnim programom.

★ Statistika letošnjega TVU

Nosilci aktivnosti TVU	Številodogodkov (brez ponovitev)	Število udeležencev
Vitra	15	500
zunanj izvajalci – posamezniki	30	190
zunanj izvajalci – organizacije	14	690
hrvaške organizacije	11	120
Skupaj	70	1.500

Pri individualnih zunanjih sodelavcih se je izkazalo, da sta osebna angažiranost in promocija premajhni ter da je število udeležencev pod pričakovanji. Čeprav je pomembno sodelovati, pa je poseben kriterij tudi uspešno sodelovanje. Menimo, da bo potrebnih še nekaj let, preden se bodo izvajalci TVU tako selekcionirali, da bomo lahko govorili o TVU kot o "paradi najboljših". Na VITRI smo se na to pot odpravili med prvimi, mnogo pa je organizacij in področij, kjer še niso bili narejeni prvi koraki. ACS bi se moral zavedati raznolikosti izvajalcev in potencialnih izvajalcev ter pri spodbujanju vključevanja v TVU uporabljati njim prilagojene pristope.

Na VITRI smo se odločili, da bomo skladno s poslanstvom naše organizacije še naprej pomagali novim izvajalcem TVU, najboljši pa bodo morali najti svojo pot. Mi se bomo tako lahko bolj posvetili svoji. Omejenost kadrov in finančnih sredstev nam omejuje tudi število in oblike lastnih aktivnosti v TVU. V naslednjem letu ne bomo pripravljali večjih posebnih prireditev za TVU. Nadaljevali pa bomo z letošnjo prakso in projektne aktivnosti 'zgostili' v TVU. Te prireditve so bile najbolj uspešne in so imele največji odziv.

Uspešne so tudi tiste prireditve, ki so vključevale sodelovanje več organizacij. Vsebinsko so bogatejše, promocija pa je večstranska. S tem je obveščенost in tudi obisk boljši. Takšnemu sodelovanju z drugimi organizacijami bomo v naslednjih letih dali še dodatno težo.

Informacijska nasičenost in številni tematski tedni, ki potekajo konec oktobra, vplivajo na manjši odziv javnosti. V prihodnje bo treba uporabiti inovativne pristope popularizacije TVU in posameznih aktivnosti. Plakati in koledar, ki ga izdaja ACS, ter obvestila v lokalnih medijih, bi morali bolj izstopati med številnimi drugimi obvestili. Enotna ponudba TVU je potrebna, posamezni izvajalci pa bi morali biti še bolj domiselni in dejavni na področju promocije.

★ **TVU '99 v deželi suhe robe**

Na podlagi izkušenj in čedalje večje razpoznavnosti smo tudi lani organizirali in izvedli številne aktivnosti. Oblikovali smo pester program za obiskovalce različnih starostnih skupin in zanimanj. Pri tem nas vodi prepričanje, da vsak posameznik obvlada določena znanja, ki jih lahko posreduje drugim, in tudi, da je znanje ena najpomembnejših vrednot, ki jo je treba negovati. Zato smo v soboto, 23. oktobra, v BTC pripravili predstavitev suhorobarskih spretnosti. Predstavili so jih suhorobarski mojstri, ki so bili pripravljene sodelovati brezplačno. Zato jih naštejmo po abecednem redu. Alojz in Marija Cimperman iz Sela pri Robu sta kazala spretnost izdelave zobotrebcev in špin. Sem ter tja so se celo obiskovalci spoprijeli z nožem in koščkom lesa. Izdelki sicer niso mogli med zobe, je bilo pa zato obilo smeha. Milan Ivančič je v BTC predstavil izdelavo košare. Začel je s cepljenjem leskovih vej, iz katerih je kasneje naredil vitre. Potem je zasnoval košaro in pokazal različne stop-

nje nastajanja izdelka. Anton in Pavla Marlot iz Novega Pota sta že prava profesionalca nastopanja. Pestra izbira izdelkov, namazan jezik, nasmeh in sobotni nakuovalci so se kar stekali k njima. Nekateri so prijeli celo za dleto. Milan Tekavec iz Velikega Osolnika je s sekuro, rezilnikom in mirno roko ustvarjal žlice. Obilo smeha je sprožil kupec, ki je po barantanju plačal za ročno narejeno žlico dvajsetkrat več kot za strojno. Vendar pa mu je Milan ročaj prilagodil roki. Različne komentarje o potrebnosti in nepotrebnosti izdelkov, suhorobarjev in sploh podeželja pa je povezoval Janez Arko iz Krčalov. Pravo ribniško ropotalo (ljubkvalni vzdevek), ki bi v gneči in hrupnem okolju potreboval mikrofona, da bi vse njegove domisljice prišle do ušes obiskovalcev. Začimbo celotni predstavitvi je dala tudi VITRA z razstavo dosežkov projekta DEŽELA SUHE ROBE.

Veliko piko na i pa so celotni prireditvi dali veterani KUD Tine Rožanc. Za pol ure so nas z ribniškimi plesi popeljali stoletje nazaj. Pristna oblačila, zanimiv program, predvsem pa veseli plesalci so ogreli dlani sobotnim kupcem.

Lahko pa še malo pohvalimo, saj so se na pobudo VITRE v TVU '99 vključile tudi Eko Liburnija z Reke in trije podjetniški centri. Želimo si, da bi se čezmejno sodelovanje razširilo tudi na druge sosednje države.

Romana Nared, Bojan Žnidaršič

★ **Eko Liburnija, Reka**

Obveščanja o prireditvah so bila po naših ocenah dovolj izčrpna. Obvestila so bila na Radiu Rijeka, na HTV, kjer je vsak dan pred osrednjim hrvaškim dnevnikom oddaja o regionalnih dogodkih. V tiskanih medijih so bile objave v Večernjem listu in Slobodni Dalmaciji. V lokalnem reškem dnevniku Novi list pa so bile vsakodnevne najave dogodkov TVU. Obvestila smo poslali še na vse druge redakcije.

V ponedeljek, 25. oktobra, se je na Reki začel Severnojadranski sejem. Na novinarski konferenci, zbrali so se številni novinarji, smo tudi mi napovedali aktivnosti TVU.

Predavanja je obiskalo od 5 do 40 obiskovalcev, tako da je bilo vseh obiskovalcev prireditev Eko Liburnije okrog 100. Prišteti moramo še okrog 20 udeležencev dnevov odprtih vrat v drugih organizacijah (podjetniški inkubatorji PINS, PLAT-IN in PORIN), tako da je skupno število udeležencev TVU zunaj meja Slovenije okrog 120. Na predavanja namenoma nismo še posebej vabili svojih članov, saj smo hoteli ugotoviti odziv javnosti. Izkazalo se je, da so bile najbolj obiskane prireditve ob koncu tedna. Manjšo udeležbo pripisujemo Severnojadranskemu sejmu, kjer so se ob istih urah kot pri nas začenjale posebne predstavitve. Konkurenčnost

bomo naslednje leto poskušali spremeniti v dopolnjevanje. Z organizatorji sejma smo se namreč dogovorili, da bomo v letu 2000 prireditve uskladili in jih skupaj predstavljali. Svoje pa je naredilo tudi vreme, saj je bilo izjemno hladno s hudo burjo.

Ob snovanju prireditev nismo bili prepričani, katere teme bi bile najbolj zanimive. Vsa predavanja so bila kakovostna in menim, da tudi privlačna. Ko smo govorili o vinu, so se obiskovalci lahko udeležili tudi pokušine vin, pri predavanju o internetu so lahko poiskali neko informacijo in poslali elektronsko pošto in podobno. Najbolj zanimiva tema je bila Eko vrt na Reki. Ta projekt namreč delamo skupaj z mestom Reka. Vsak hoče imeti svoj kotic, kjer bi prideloval nekaj biohrane. Nekoliko manjša je bila udeležba na podobnem predavanju v nedeljo – Urejanje vrtov in vzgoja bonsaja – predvsem zaradi neprimerne dopoldanske ure. Tudi pri čebelarstvu je bil velik odziv, pravzaprav največji. Ugotovili smo, da ljudi najbolj zanima praktično znanje.

Glede na to, da smo v TVU sodelovali prvič, prej se z organizacijo podobnih prireditev nismo ukvarjali, smo zadovoljni. Tudi v naslednjem letu smo pripravljeni sodelovati.

Ranko Tadić

★ **Ljudska univerza Ormož**

V različnih krajih naše občine so potekala številna predavanja s pogovori in srečanja študijskih krožkov. Prvi študijski krožek se je zbral ponedeljek na Kogu, kjer so obujali stare običaje na deželi. Krožek je bil namenjen vsem starostnim skupinam, vendar je bila udeležba dokaj slaba. Nadaljevalo se je v Ormožu, kjer je dr. Dragan Potočnik predaval o mirovništvu proti nasilju. Predavanje je slonelo na primeru Tibetancev. V sredo je v Središču ob Dravi potekalo srečanje študijskega krožka z naslovom *Kaj lahko storimo za svoj kraj*. V četrtek se je srečanje spet preselilo na Kog, kjer je bil začetek usposabljanja za zapis življenjskih spominov starejših občanov *Kako smo nekdaj živeli*. Starejši krajan na Kogu že nekaj časa razmišljajo o tem, da bi svoje življenjske dogodivščine zapisali na papir. Tokratno srečanje je njihove želje pripeljalo bliže cilju, ki so si ga postavili. Teden vseživljenjskega učenja se je v petek sklenil na Ljudski univerzi Ormož, kjer je dr. Mateja Kožuh Novak predstavila program usposabljanja za pridobitev sredstev iz razvojnih programov Evropske zveze in iz programov CRPOV (Celostni razvoj podeželja in obnovo vasi).

Po mnenju Ernesta Vodopivca, direktorja Ljudske univerze Ormož, je bila kakovost predavanj zelo dobra. Najbolje sta bili obiskani odlični predavanja dr. Vekoslava Grmiča in Marinke Jerič. V torek je v Osnovni šoli Ormož predaval in se pogovarjal

dr. Vekoslav Grmič o Slomškovich nazorih in njegovem delu za razvoj šolstva na Slovenskem. Prav tako je v Ormožu v sredo Marinka Jerič prikazala popotovanje po Izraelu, sveti deželi, predavanje pa je popestrila z diapozitivi. Vseh predavanj se je udeležilo okrog 100 obiskovalcev, predavatelji pa so bili priznani strokovnjaki svojih področij. Teden vseživljenjskega učenja se je sicer zaključil, vendar so se udeleženci na nekaterih srečanjih dogovorili, da bodo druženje in učenje v obliki študijskih krožkov nadaljevali.

Valerija Vnuk

★ **Tekstilna šola Metlika**

Lani smo se prvič odločili, da se prijavimo k izobraževanju odraslih v obliki Tedna vseživljenjskega učenja. Smo poklicna in strokovna šola v tradicionalnem slovenskem okolju, natančneje Beli krajini. Učitelji imajo veliko praktičnih znanj in znanj o krajevnih običajih in del teh so želeli v obliki delavnic posredovati tudi drugim ljudem v okolici. Zaradi tega smo razpisali štiri programe v TVU '99: Poslikavanje in marmoriranje svile, Belokranjske vezenine, Pisanje belokranjskih pisanic in Kako se ceneje obleči.

Dejavnosti so bile namenjene vsem z veseljem do ustvarjanja privlačnih in uporabnih izdelkov iz bogate ljudske umetnosti. Ker pa so to bile praktične delavnice, je za izvedbo potrebnega kar nekaj materiala, iz katerega se naredijo uporabni izdelki, ki jih udeleženci izobraževanja odnesejo s seboj. Učitelji - izvajalci so se z veliko vnemo lotili priprave in promocije, h kateri so pritegnili tudi dve trgovini v kraju oz. njuni izložbeni okni. Zaradi gmotnih stroškov, ki jih zahtevata priprava in izvedba teh dejavnosti, smo za udeležbo postavili simbolično kotizacijo, ki pa se je nekaterim zainteresiranim zdela previsoka.

Znano je, da država v svojem proračunu del sredstev nameni tudi takšnemu načinu izobraževanja odraslih oseb, vendar pa v majhnih občinah nimamo tako natančno razdeljenih finančnih sredstev, da bi jih lahko izvajalci programov pridobili od lokalne skupnosti. Zaradi tega bi bilo v prihodnje treba razmišljati o delnem sofinanciranju dejavnosti v Tednu vseživljenjskega učenja, saj bi to pritegnilo večje število izvajalcev, s tem pa tudi večje število udeležencev, ki bi se želeli vseživljenjsko učiti.

Branka Klarić

★ **Glotta Nova, Ljubljana**

Glotta Nova je v Tednu vseživljenjskega učenja sodelovala že četrtoč. Glede na to, da promocija vseživljenjskega učenja pri nas poteka vse leto, smo dejavnosti razvrstili na tiste pred Tednom, v Tednu in po njem. Dejavnosti za Teden so se začele že v mesecu maju 1999. Takrat smo se začeli dejavno pripravljati, začeli pa smo tudi

z akcijami za promocijo prireditev v Tednu. Konec meseca avgusta 1999 smo pripravili dva interna časopisa, in sicer GLOTTA NOVA NEWS in PEDAGLOT. V obeh smo najavili izvedbo Tedna in povabili vse, da nas v času Tedna obiščejo.

V septembru smo izvedli enourni promocijski nastop na TV Ljubljana. Gledalce TV Ljubljana smo temeljito seznanili z dejavnostmi, ki jih izvajamo, zlasti z neprofitnimi dejavnostmi (središče za samostojno učenje, učna pomoč, študijski krožki, TVU), veliko pa je bilo govora tudi o izobraževanju odraslih na splošno.

V septembru smo pripravili tudi različna informativna gradiva (za tuje jezike, retoriko, središče za samostojno učenje, projektna učna pomoč...). V septembru smo v internetu pripravili spletne strani o dejavnostih oziroma razpored dejavnosti v času TVU.

V oktobru smo pošiljali informacije o Tednu udeležencem, ki so se udeležili Tedna leto prej, vsem, ki so se za udeležbo v Tednu zanimali, in vsem, ki so se udeležili katere koli oblike izobraževanja v šolskem letu 1998/99. V oktobru smo začeli tudi s seznanjanjem javnosti z metodo Globalno učenje in izvedli nekaj drugih manjših promocijskih dejavnosti v različnih medijih.

Glede na to, da je Teden že za nami, nekaj podatkov:

- v Tednu smo izvedli več kot 70 različnih tem (nevrolingvistično programiranje (NLP), vodilni in vodstveni delavci, pedagogi in andragogi, komuniciranje in osebna rast, tuji jeziki, šola za starše);
- vse teme smo izvedli v obliki pedagoških delavnic;
- cilj delavnic je bil naučiti udeležence vsaj ene spretnosti;
- v Tednu je sodelovalo 38 predavateljev;
- opravili smo 138 ur dejavnosti.

Ves čas so vzporedno tekale tudi dejavnosti Središča za samostojno učenje, projektna učna pomoč ter splošni programi za občane. Glede na velik odziv udeležencev pa smo promocijo izobraževanja odraslih in promocijo dejavnosti Glotte Nove nadaljevali tudi v naslednjih mesecih.

Izobraževanje in znanje zaposlenim v Glotti Novi predstavljata vrednoto. Kot vse vrednote bi tudi to moralo za občane biti brezplačno. Zavedamo se, da to v današnji družbi ni mogoče. Prizadevamo pa si, da bi občanom znanje približali tudi na neprofitni način. Pri tem se zahvaljujemo vsem, ki mislijo podobno kot mi: Ministrstvu RS za šolstvo in šport, Zavodu RS za zaposlovanje, Andragoškem centru Slove-

nije, Mestni občini Ljubljana in vsem sponzorjem in donatorjem, ki nas na naši poti podpirajo.

Jelica Pegan Stemberger

★ **Dom starejših občanov Ilirska Bistrica**

Dom starejših občanov in Varstveno-delovni center (VDC je enota Doma) sta v Tednu vseživljenjskega učenja organizirala dan odprtih vrat. Predstavili smo dejavnosti, prikazali nego bolnika, obiskovalci pa so si lahko ogledali delavnice delovne terapije in aktivno sodelovali na delavnici oblikovanja iz gline.

Obiskovalci pa so si lahko ogledali tudi razstavo, ki je imela tri sklope:

- razstava izdelkov stanovalcev - varovancev VDC,
- razstava fotografij z naslovom "Moja zgodba se začneja včeraj...", ki so jih prispevali stanovalci doma,
- razstava slikarskih, kiparskih in drugih del delavcev in stanovalcev doma.

V VDC je bilo na dan odprtih vrat zelo živahno. Obiskali so nas starši naših varovancev in nekateri svojci stanovalcev Doma. Posebej veseli smo bili obiska skupine Sonček, ki se je vključila v delavnico oblikovanja iz gline. Dogovorili smo se za ponoven obisk, ko bodo otroci svoje žgane izdelke odnesli domov v spomin na to druženje. Po pouku so prišli še številni otroci, ki so prav tako navdušeno sodelovali pri oblikovanju gline, se družili z našimi varovanci in nam s svojo živahnostjo popestrili dan.

Vsem nam je bilo lepo, zabavno in upamo, da smo na ta način prispevali k uresničevanju slogana 'Slovenija, učeča se dežela'.

Sonja Munih, Nataša Renko, Marija Šlenc Zver

★ **Athena Postojna**

O odmevnosti številnih prireditev v TVU v postojnski občini bi lahko veliko napisala, vendar bi te drobne vrstice želela posvetiti prireditvi, ki se je dotaknila src vseh, ki smo jo organizirali in izvedli. V mislih imam srečanje s starejšimi občani v Domu upokoencev v Postojni. V njihovem domu smo organizirali predstavitev dela v študijskem krožku *Poslikave svile*, ki ji je sledila tudi delavnica, kjer so lahko vsi prisotni preizkusili svoje umetniške spretnosti.

Nepopisno ganljivo je bilo spremljati žar v očeh udeležencev, ki jih roke niso hotele

vedno ubogati, pa so vendarle z veliko vztrajnosti vlekli čopič v skromne, a samo njihove podobe. Delavnica se je nadaljevala v srečanje in pogovor s temi čudovitimi ljudmi in končala z dogovorom o izvedbi študijskega krožka *Poslikave svile* v domu upokoencev v Postojni.

Želimo si, da bi te delavnice postale tradicionalna oblika sodelovanja med domom upokoencev in našo šolo, in trdno smo prepričani, da nam bo to sodelovanje tudi uspelo.

Flora Otoničar, Helena Kovač

★ **Ljudska univerza Murska Sobota**

Organizirali smo javno tribuno Vseživljenjsko izobraževanje na vasi. Vseživljenjsko izobraževanje so vsak s svoje plati predstavili: župan Alojz Flegar, ravnateljica OŠ Tišina Marjeta Gider, tišinski kaplan g. Jože Rogač, predstavnik TV Tišina Rajko Rogač, predstavnik Ljudske univerze Murska Sobota Marjan Čenar ter predstavnik kmetijsko-pospeševalne službe Ervin Novak. Skupaj je bilo na tribuni 26 udeležencev.

Razpravljalci so ugotavljali, da je vseživljenjsko učenje nujno. Pomembno je tudi, da so ljudje v tem izobraževanju aktivni udeleženci, in ne le poslušalci. Pri ustvarjanju razmer za takšno izobraževanje pa se bo treba zadovoljiti z majhnimi koraki. Začeti je treba s posameznimi skupinami, in ne pričakovati množičnega odziva ter velikega števila udeležencev. Zelo pomembno je, da je izobraževanje organizirano tako, da ljudje pri tem postanejo in ostanejo dobri prijatelji.

Študijski krožek Tišina je v preteklem šolskem letu praznoval petletnico delovanja in bil izbran med najuspešnejše študijske krožke Slovenije, zato mu je Ljudska univerza Murska Sobota ob tej priložnosti podelila posebno priznanje. Članice so sklenile, da bodo študijski krožek nadaljevale.

Tribuna je imela večji odmev od pričakovanega. Kot krajši zapis se je pojavila v Obzorniku nacionalne televizije, kot daljši zapis na interni TV Tišina, kjer so bile predstavljene še druge dejavnosti Ljudske univerze Murska Sobota, predvsem v zvezi s TVU '99.

★ **Ohranjanje tradicije kot element kvalitete življenja**

Javno tribuno s tem naslovom sta organizirala Ljudska univerza Murska Sobota in Študijski krožek Beltinci. Na tribuni so sodelovali člani študijskega krožka, župan

Jože Kavaš, predstavnika Ljudske univerze Murska Sobota – direktorica Lilijana Grof in strokovni delavec Marjan Čenar ter občani. Skupaj je bilo 27 udeležencev.

Gospa Angela Svenšek in Marija Makovecki sta predstavili delovanje krožka v pretekli sezoni. Tema krožka je bila okraševanje doma ob tradicionalnih praznikih in vsak dan. Omejile so se na zimski čas in na praznike pozimi. Izbrano tematiko so članice krožka raziskovale tudi s pomočjo literature in pogovorov s starejšimi Beltinčarji. Del zbranega gradiva so članice krožka predstavile v brošuri.

Vračanje k izročilu in izročilnim oblikam praznovanj verjetno pomeni iskanje identitete v čedalje bolj uniformiranem svetu. Ta identiteta je družinska, krajevna, pa tudi narodna. V zvezi s tem je bilo zanimivo izvedeti, da občina Beltinci izbira svoj grb in zastavo, ki naj bi tudi izražala tradicijo. V Beltincih izročilo negujejo v različnih oblikah. Še najbolj raznolika je folklorna dejavnost. Pogovarjali smo se o izdelkih in možnostih za izdelavo okraskov iz slame, ti so tipični za beltinško okolico. Pogovor je tekel tudi o različnih šegah in navadah ter njihovem izvoru.

Posebna razprava se je razvila okrog vprašanja, ali študijski krožek ni preveč omejen na manjšo skupino ljudi. Zaključek te razprave je bil, da z enim samim krožkom ne moremo iti v širino, prav tako ne moremo omejevati tistih, ki so v krožku delali. Rešitev bi bila v več krožkih z več mentorji, to pa je povezano s finančnimi sredstvi. Razpravljalci so ugotovili, da je možnosti za delo v različnih skupinah v Beltincih kar veliko.

Univerza za tretje življenjsko obdobje pri Ljudski univerzi Murska Sobota je priredila *Prvo kavo v novi sezoni*. V sproščenem pogovoru in živahni razpravi so udeleženci minule pol sezone Univerze za tretje življenjsko obdobje ocenili kot uspešno. V nadaljevanju so razpravljali predvsem o ponudbi izobraževanja v sezoni 1999/2000 in možnostih, da ta program razširimo z novimi temami.

Marjan Čenar

★ Euro šola, Ljubljana

Teden vseživljenjskega učenja smo v Euro šoli praznično in delovno pričeli z odprtjem razstave barvne fotografije treh odraslih amaterskih fotografov. S to razstavo smo spremenili podobo učilnic in drugih prostorov, in to spremembo so naši udeleženci in obiskovalci z veseljem sprejeli.

Spremembo so zaznali vsi: mladi in odrasli; zanimalo jih je, kaj posebnega je v tistem tednu, koliko časa bo razstava trajala... Seveda je bila priložnost, da smo jim sporočili še kaj več o prazniku učeče se družbe in tistih, ki se učijo ter izpopolnjujejo znanje v vseh obdobjih življenja.

Mnogi odrasli so se zanimali za nove možnosti izobraževanja v EURO ŠOLI, za možnosti izobraževanja svojih otrok in zancev, usmerili so jih v naše delavnice in v središče za samostojno učenje. Delavnic o tehnikah in metodah učenja se je udeležilo 12 udeležencev, izkazalo se je, da so ta znanja zelo pomembna, a jih sistematično težko pridobijo, še najmanj pa v šoli.

Višek praznovanja in aktivnosti pa je bil tokrat s knjižnim boljšim sejmom, ki se ga je udeležilo 19 mladih. Izvedba je potekala v tujem jeziku (nemškem). Vsi udeleženci so se izkazali kot pravi trgovci, z obilico znanja tujega jezika in veliko mero humorja. Bilo je poučno, zanimivo, zabavno in nepozabno!

Darja Miklič

★ **Območna obrtna zbornica Cerknica**

V okviru Tedna vseživljenjskega učenja je med številnimi drugimi izvajalci iz vse Slovenije tokrat prvič potrkala na vrata osnovnošolcev tudi Območna obrtna zbornica Cerknica. Osmošolcem iz Cerknice, Rakeka, Grahovega, Nove vasi in Starega trga smo predstavili vajeniški sistem poklicnega izobraževanja.

Član zbornice Anton Lampič - sicer tudi član strokovnega sveta za poklicno strokovno izobraževanje Republike Slovenije ter nekdanji predsednik odbora za izobraževanje Obrtne zbornice Slovenije - je navedel razloge za prehajanje na ustreznejše načine izobraževanja, opisal spremembo učnih programov in njihovo prilagoditev za potrebe obrti in drobnega gospodarstva, hkrati pa spregovoril tudi o možnostih delodajalcev, da aktivno vplivajo na strokovno usposobljenost vajencev v skladu z realnimi potrebami svojega delovnega okolja. Sekretarka območne obrtne zbornice pa je učence seznanila predvsem z vrstami poklicev, kjer je možno vajeniško izobraževanje, o načinu in poteku izobraževanja itd.

Ker se je pokazalo, da so osmošolci z območja, ki ga pokriva OOC Cerknica, razmeroma slabo seznanjeni z vajeniškim sistemom izobraževanja, poleg tega pa ima tudi malo tamkajšnjih obrtnikov potrdila o izpolnjevanju pogojev za izučevanje vajencev, so menili, da bi bilo v prihodnje koristno omenjeni sistem izobraževanja predstaviti tudi nižjim razredom osnovne šole, za delodajalce pa najti ustreznejšo obliko animiranja.

S.Š., OBRTNIK 11/1999

★ Društvo upokojencev Mežica

Društvo upokojencev Mežica je v sodelovanju z Account s.p. Ravne na Koroškem priredilo okroglo mizo na temo *Starejši in vključevanje Slovenije v EU*. Okrogla miza je bila 25. oktobra 1999 v Mežici.

Starejši, ki imajo življenjske izkušnje, ne gledajo nič drugače na vključevanje Slovenije v EU kot mlajša, aktivna populacija; razlika je v tem, da so njihovi pogledi bolj kritični in previdni. Veliko pozitivnega vidijo v vključevanju glede varnosti starejših, v večjih možnostih zaposlovanja in izobraževanja, prilagajanja politike upokojevanja in zdravstva ter socialne varnosti. Glede kulture so poudarili, da je vidno mednarodno sodelovanje in se bo vsekakor okrepilo tudi v prihodnje. Veliko poudarka so dali ureditvi in prilagoditvi naših zakonov njihovim, torej evropskim, tako da bi bile zakonske vrzeli manjše. Seveda brez poštenega in strokovnega ter demokratično usmerjenega vodstva tudi vključevanje ne more potekati tako, kot si želimo, zato je velikega pomena ta vidik vključevanja in članstva EU.

Okrogla miza se je zaključila z mislijo da je za "učenje vedno čas, tudi v starejših obdobjih, ko so izkušnje večje".

Rahela Medic

★ Pionirska knjižnica v Ljubljani

V Knjižnici Otona Župančiča smo organizirali tečaj pravljicarstva za starejše, ki otrokom želijo pripovedovati ali brati pravljice. Poimenovali smo ga *Babica in dedek pripovedujeta* in to je bil še en naš prispevek "k družbi za vse starosti" ob mednarodnem letu starejših.

Tečaj je potekal v pravljlični sobi Pionirske knjižnice, vsak dan od 9. do 12. ure. Otroci, vzgojiteljice iz vrtcev, tečajniki in predavatelji smo bili zadovoljni. Izvedla sem evalvacijo tečaja med tečajniki (nekaterim, ki niso bili prisotni zadnji dan, sem vprašalnike poslala po pošti in dodala frankirano kuverto) in med knjižničarji/pravljicarji iz Pionirske knjižnice. Za naš tečaj pravljicarstva so se odločili, ker imajo radi pravljice, radi poslušajo in pripovedujejo pravljice, radi bi se izpopolnili v pripovedovanju; radi bi obogatili življenje v domovih za starejše, odločili so se zaradi vnuka in preprosto iz radovednosti. Zato so od tečaja pričakovali dobre pripovedovalce in pravljlično vzdušje, praktične prikaze, izkušnje, kako se pripoveduje in kako se otroci odzivajo. Njihova pričakovanja so bila v celoti izpolnjena in še več, bili so presenečeni in navdušeni. Tečaj so ocenili z oceno "odlično".

Spoznali so predvsem različne pripovedovalce in različne načine pripovedovanja. Prav to, da je pripovedovalec dober in prepričljiv, če pripoveduje po svoje, jih je

opogumilo za nadaljnje pripovedovanje. Všeč jim je bilo petje med pripovedovanjem in na primer zvonček ob začetku in koncu pripovedovanja. Navdušili so jih različni načini vključevanja in sproščanja otrok med pravljичno uro. Eden od tečajnikov je opozoril, da vsi ne vidijo knjige, ko knjižničar večji skupini otrok pripoveduje pravljico ob ilustracijah in da ima otrok premalo možnosti, da si jih ogleda. Te izkušnje bodo uporabili pri svojih pravljичnih urah po vrtcih, šolah in knjižnicah, ob pripovedovanju majhnim skupinam otrok (domačih in sosedovih); dom starejših se bo povezal s sosednjim vrtcem.

Vsi bi se podobnih tečajev še udeležili, zahvaljevali so se za čudovito doživetje. So pa predlagali, da bi krožek za starejše preselili kar v dom za starejše, da bi lahko vključili več stanovalcev. Najbrž bi bilo odlično, če bi mogli podobna srečanja spodbuditi med starejšimi in otroki v soseskah večjih mest.

Tilka Jamnik

PRILOGA 1:

Organizacija dela za projekt TVU 2000 v Andragoškem centru

Direktorica ACS: dr. Vida A. Mohorčič Špolar

Voditeljica projekta TVU 2000: Olga Drofenik

Nacionalna koordinatorica TVU: mag. Zvonka Pangerc Pahernik

- *Skupina za delo z izvajalci:* Zvonka Pangerc Pahernik s sodelavkami in sodelavci

Naloge:

- konceptualne naloge
- delo z izvajalci na državni in krajevni ravni
- mednarodni vidiki TVU 2000
- promocija TVU kot celote

Koordinatorica TVU za prireditve ACS: Slavica Borka Kucler

- *Skupina za otvoritvene slovesnosti:* Nataša Elvira Jelenc s sodelavkami in sodelavci.
- *Skupina za podelitev priznanj ACS:* Melanija Končina s sodelavkami in sodelavci.
- *Skupina za strokovne prireditve na ACS:* Jasmina Mirčeva s sodelavkami in sodelavci.

Naloge:

- priznanja ACS
- strokovne prireditve: andragoški kolokvij
- slovesno odprtje
- sodelovanje v Mednarodnem tednu učenja odraslih
- promocija dobitnikov priznanj in prireditev ACS

Nacionalni odbor za pripravo TVU

Načrtovanje in izpeljava Tedna vseživljenjskega učenja potekata pod nadzorom Nacionalnega odbora za TVU, ki ga je 1997 imenovala Vlada Slovenije in deluje pri Ministrstvu za šolstvo in šport. Nacionalni odbor sestavljajo: dr. Zdenko Medveš (predsednik), mag. Jože Miklavc (oba Ministrstvo za šolstvo in šport), Betka Skuber (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve), Ciril Baškovič (Ministrstvo za kulturo), Janez Dekleva (Gospodarska zbornica Slovenije), Vanja Čepin (Sindikata vzgoje, izobraževanja in znanosti), Vlada Navotnik (Občina Dravograd, predstavnica izvajalcev TVU), dr. Vida A. Mohorčič Špolar, Olga Drofenik in mag. Zvonka Pangerc Pahernik (vse ACS).

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

RAZPIS PRIZNANJ ANDRAGOŠKEGA CENTRA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA IZJEMNE DOSEŽKE PRI UČENJU ODRASLIH V SLOVENIJI ZA LETO 2000

Andragoški center Slovenije vabi predlagatelje, da od 3. maja do 3. junija 2000 predlagajo kandidate za priznanja Andragoškega centra Republike Slovenije za izjemne dosežke pri učenju odraslih v Sloveniji za leto 2000.

Priznanja Andragoškega centra Slovenije se podeljujejo:

1. posameznikom (-cam) za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja (do 5 priznanj letno);
2. skupinam za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja (do 5 priznanj letno);
3. posameznikom (-cam), skupinam, ustanovam, podjetjem in lokalnim skupnostim za izjemne strokovne ali promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih (do 5 priznanj letno).

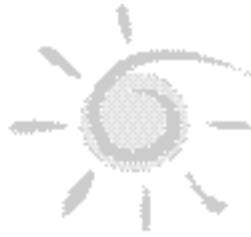
Vsako leto se podeli največ 15 priznanj.

Predlog za podelitev priznanja ACS lahko dajo vsi državljani Republike Slovenije, Slovenci v zamejstvu in izseljeništvu ter skupine, društva, ustanove, podjetja in lokalne skupnosti, ki delujejo na področju Republike Slovenije, v zamejstvu in izseljeništvu.

Predlagatelji predloge za priznanja ACS napišejo na posebnih obrazcih, ki jih dobijo v tajništvu Andragoškega centra Slovenije, Ljubljana, Šmartinska 134a, tel. 01 5842 560. Prijave pošljete na isti naslov.

Andragoški center Slovenije

V septembrskih TVU-Novičkah boste izvedeli:

- zadnje informacije o TVU 2000
- več o mednarodnem andragoškem kolokviju
- imena dobitnikov priznanj ACS
- več o Mednarodnem tednu vseživljenjskega učenja